

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

309109

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

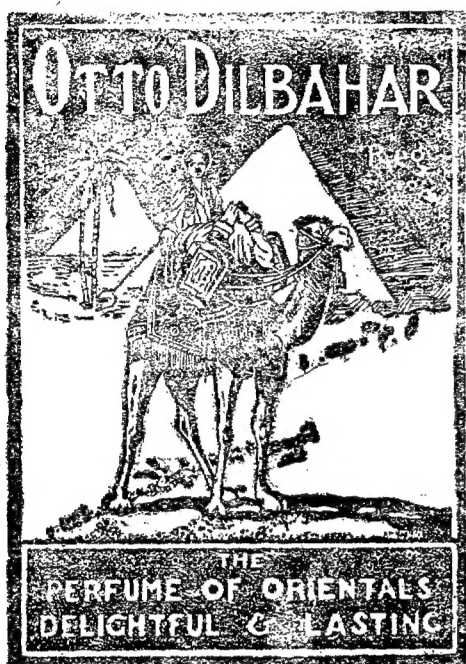
జెన్న పట్టణము 1917 సం॥ నవంబరు నెల 21 వ తేది బుధవారము

No 193

నంపుటము. ౪.

పింగళనామ సంవత్సర శార్దూలమాస శుద్ధ పక్షమి ౭.

సంచిక ౧౯౩

OTTO DILBAHAR
THE PERFUME OF ORIENTALS
DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు కాబడినది.) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని సువాసన గలది.
అల్పాహుగాని, సాధారణగాని, శిశుబడకయే నిధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ తుపాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించి, మనోగమన
సువాసన ని స్ఫులగించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
జిన్నైజా (అర డ్రాం) సీసా 1-కి రూ 0-6-0
మధ్యరకము సైజు 1-డ్రాం " " 0-12-0
చేరొక సైజు 2 " " 1-4-0
చెద్ద సైజు 4 " లేక 1/2 బౌన్సు " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రూ 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులూ దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలు సెంటు కలవు. కావున, తాము కొనుగడుచు సీసాపై
ను, కార్డుపైను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో
దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవానికి
వ్రాసినచో అతాకిన్ముగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదును.

నర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.
(రిజిస్టరు చేయబడినది.)
గొలుసునో కనువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని నుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాలి.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ
కలసి ముఖ్యవధము. అంజ, యూనాని, తేలియ, ద్రవ్య, శాస్త్ర, ధర్మాని, జీవితము, విద్య, ముఖ్యము లుంచినను నందు గుణము మూడు, లేలునకు మాత్రమే కాక అంజ, కుక్కు, పామ, జట్టి మొదలగు కవచములకు కాటాంజ నకయో గలదును. సులహాకర్ 1-కి 0-6-0 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డెజ్ పోస్తేజి కల రూ 5-0-0. పోస్తేజి కల.

విశేషారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవాలి.
వర్తకలకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియమమును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ.
1. కాంజుకేమి, పి. పి. పాకాగపేట పోస్టు, మదరాసు.

పోల్ ఏజెంట్లు అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ టెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్మా మసీదు బొంబాయి.

సుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!
ఆందమైన 1918 క్యాలండరు
జనవరి 31- తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రూ. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.
ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.
వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబువారి యుండదు.
కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపొడి	మోహిని తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము
చక్కని డబ్బీతో, వెల రూ. 0-8-0; డెజ్ 1-కి రూ. 5-4-0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది.
అమృతాంజనం డి పో,
109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి. 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు
కుంకుమ పువ్వు
కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు
మావజ్జదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.
విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు ప్రస్తకము లన్నియు స్వామి మైన
వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948) మేనేజరు.

మలయచందనము
(957) సె. రోగమునకు కుశారము.
మందు పుష్కలము చుట్టలు ఎకరికిని
తెలియదు. కథ్యము లేదు. పిచికారీ
యన్ని కికిచికిల్ల పనిలేదు. రుచ్య
మై. మా సలయచందనము ఎలుపు,
తెలుపు, పచ్చ ఆన మూడు విధముల
కోగము. మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0.
గంధర్వ పార్లస్.
రాజమండ్రి, లేక 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

శ్రీశైవుల గోపాలకృష్ణ గోకలేశ్వరి చక్కని
రంగుల చిత్ర పటము
చతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
అంబ్రెస్ కె. శార్వాణ్యయ్య
పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

శ్రీ శారదాంబ
ఇది శ్రీ భర్తృభాగిని నామ నాటకము.
సంఘమురాచారి సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందుబాపబడినది. అందరును జదివి తీర
నలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్తేజి వేరు.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

“వేదహాదిత మగు నీ ఆయుర్వేదమునుగూర్చియు, అందుల వివరములను గూర్చియు వివరింప వర్తకవర్తకము నుని విడిచిదిసి. అయినను అందరి కొన్ని యంశములను చెప్పట అవసర మని విన్నవించుచున్నాడను. ఆయుర్వేద మనునది మనుష్యుల స్వాస్థ్యమును కాపాడుటకును, వ్యాధులను దూరము చేయుటకును ఏర్పడిన చికిత్సాశాస్త్రము. అట్టి చికిత్సలు సృష్టియందలి భుజి (ప్రాణిజ కాన్తజ పదార్థముల యధీనము. ఈ త్రివిధముకలము స్పష్టముగ నెరింగిన నీ చికిత్సాకలాపమున ప్రవేశింపనవశము లేక యున్నది. అట్టి వస్తుజ్ఞానమునకు ఆధికాలమునుండియు ఆయుర్వేదవిదులు భేషజా వ్యాసములను వస్తు ప్రదర్శనకాలమున నెలకొల్పి వానినుండి వస్తువిజ్ఞానమును సంపాదించుచుండిరి. మరియు, ఆ వస్తుపులయందలి రస వీర్యాదివిజ్ఞానమునకును వానిచేతేయబడు ఔషధ నిర్మాణమునకును రసకాలముల ఏర్పరచి పెక్కు-పరిశోధనలను నులు పుచు ఆయుర్వేదియౌషధములను నిర్మించుచుండినట్లు నాగాజ్ఞానాది రసతత్వములయందును శుక్రనీలి మొదలగు ప్రాచీన గ్రంథములయందును పెక్కు దృష్టాంతములు గలవు. అట్టిప్ర

రసకాలము గాని, రసకాలముగాని రాజాదరణలేకపోవుటచే పరిపరలు తీరించెను. "పిమ్మట వారు మన దేశమున ఇతర ప్రదేశములలో నీ ప్రదర్శనము తెల్పు జనపవనఃచున్నవో" వివరించి ఈ ప్రదర్శనములు లేని కారణమున నున యాయుర్యదైవ్యమునకు సంబంధించిన నష్టమును ఇతరదేశముల నుండి మనకు దిగువతి యగుచున్న వైద్యకస్తువులనలన మనకు కలుగుచున్న నష్టమును తెల్పు తెల్పులవలన నిరూపించిరి:—

ఇతరదేశములనుండి దిగువతియగుచున్న వైద్యకస్తువులవై ఏటేట రు 42,28,200 లు ఆయా దేశములవారికి మనము చెల్లించుచున్నామని కాశ్మీరము ఇస్మైల్ముఖు ప్రతిపక్షమును గుండియయ జల్లుచున్నయో. వైద్యకస్తుప్రదర్శనములను కొంచెపు సాయుతో మనము జయపగలుగుచున్నయో, మన పొలుములలోను కంచెలలోను వెరిగి నశించుచున్న మూలకలవలన మన జబ్బులు నివారణ యగుననియు, ఇన్ని లక్షలు స్వభాగా భిన్నుచేయ నవసరము లేదనియు కాశ్మీరము గారు నెలవిచ్చినప్పుడు ఈ ప్రదర్శనముయొక్క యాశ్చర్యక ప్రతిపక్షముని బోధపడెను.

ఈ ప్రదర్శనమును కాశ్మీరముగ నుంచుటకై కాశ్మీరము చెప్పినవిషయములు ప్రతివారును ఆలోచింపవలెననియున్నది. అని యేకయనగా:—

"ఆయుర్యదైవ ప్రదర్శనకాలమునకు స్థిరముగ స్థాపించుట. (2) దానికనుబంధముగ భేదబోధ్యానమును నిర్మించుట, అనగా ఓషధీశాస్త్రముదాములు నాటి వృద్ధివొందించి మూలకలు పచ్చినిగాను నిలువయుండవలెనని మూలకలను ఆయా ఋతువులయందు తీసికొనుటకును అనుకూలపడు తోటలను స్థాపించుట. (3) ఆయుర్యదైవ వస్తుసముదాయమును ఓషధీశాస్త్రము విభజించి ఆయుర్యశాస్త్రములయందుండెడి గుణములను సవిమర్శముగ నిర్ణయించి ప్రకటించుట. (4) చరకాదులయందు చెప్పబడినయోషధులను వాని వాని ప్రజనుగు స్వరూపములను తెలియజేయు చిత్రరూపములతో గూడ ప్రకటించ వలయును. వానిస్వరూపాదుల నన్నింటిని నిరూపించవలయును. దేశభేదములచే గలగు నానుభవములను సూచించవలెను."

ఈ విషయమును గూర్చి బెజవాడ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్ దినపత్రిక వెంకట వాసుదేవుర్రావు పంతులు గారితో ముచ్చటించగా, ఈ మ్యునిసిపాలిటీలో మంచినీటిని ఇప్పించెద మనియు, అచట భేదబోధ్యానమును పెంచుటకు తగిన వీలుండుననియు చెప్పినదియు గూడూరు లక్ష్మణరావు పంతులుగారు కొంతద్రవ్యసహాయమును చేసెదమనినదియు, మరియూ వారితోటలో కొన్ని మూలకలను వేయుదుమని కూడ వాగ్దానము చేసినదియు, ఈ వాగ్దానములకుతోడు, కీర్తితీర్థులగు మాడపాటి వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆయుర్యదైవ విద్యాలయమును స్థాపించుటకై సం. 1 కు 2500లు వ్రాసి యుండినదియు, ఈ కారణములవలన బెజవాడపట్టణము ఆయుర్యదైవ వైద్య కస్తుప్రదర్శనమునకు కాశ్మీర స్థానముగ నుండుటకు తగినదియు కాశ్మీరము సెక్రటరీ క్లాసిఫైచిరి.

ఈ యుపన్యాసానంతరము ఆయుర్యదైవ కాశ్మీరరావు పంతులుగారు ఉపపాదించి, బోధాపద్యనాథయ్య గారును డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతిగారును విజయనగరము వాస్తవ్యులగు మాండలిక వేంకటేశ్వరరావుగారును బలపరపగా, కరతాశ్చర్యముల చెలరేపించుచు, గాజా నూరానేని వేంకటరావు య్యా రావుబహదరు ఒమిందారుగారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహించి తమ యుపన్యాసమును ఇట్లు చదివెరి:—

నేటిదినమున మన మందరము ఈభవనంబున సమావేశమయిన విషయము మీకందరకు తెలిసినదే. ఈవిషయము సర్వజనులకు ముఖ్యకర్తృక మైనది. ప్రతినిమిషమున దేశోద్యోగము చాల ముఖ్యము. మన మీప్రపంచములో ఖేను బోవు ప్రతివనికెని మొట్టమొదట చూడవలసినది దోహదోగ్యము. అది బాగుగ లేనియెడల నేనిషయములోను మనము ఎుండజ వేయలేము. అట్టి దేశోద్యోగము భద్రీపరముటకు గాని బాగుచేయుటకు గాని వైద్యసహాయము తప్ప నులేదియు లేదు. మన కాశ్మీరములలో "వైద్య నారాయణోహరి" అని వైద్యుడే నారాయణ స్వరూపుడని చెప్పబడియున్నది. పూర్వకాలమునకు ఈవిద్య మన దేశములో చాల వృద్ధిలోనుండెడిది. కాని, కొన్ని కారణములవల్ల గాను దాను చాలభాగము నశించిపోయినది. మన భరతఖండము ఓషధులకు పుట్టినిల్లుగుటచేత పాశ్చాత్యులకంటె కూడ భారతీయులే వైద్యకాస్త్రాభివృద్ధియందు నిపుణులు కాదగిన యవకాశము గల్గియుండియు, అట్టి యోషధులు మొదలగునానిని తెలిసికొనుటకు గ్రంథములు మొదలగు సులభోపాయములు లేక పోవుటచేత మనము ముందునకు గాజాలకపోతిమి. మన భారతవర్షము తరుచుగా దండయాత్రలకులొనై యుండుటచేతను మనవైద్య గ్రంథము లన్నియు వారి చేతులలో చిక్కి పోవుటచేతను ఇప్పటివరకె గ్రంథవ్యాపన చేయుటకు తగిన సులభోపాయములు లేక పోవుటచేతను మన భారతీయులలో దురదృష్టించిన విద్య యితరులకు చెప్పక వారిలోనే నశించిపోవుటచేతను ఈవిద్య యభివృద్ధికాదగిన యవకాశము లేక పోయినది. కొద్దికాలమునుండి దేశోపకార పార్శ్వములను

బుద్ధిచుండుట కొందరు కథిలపొయినయెన్ను తాళపత్ర గ్రంథములను గొన్నిటిని సంపాదించి ముద్రింపించి యాద్యుల యాశ్చర్యమును కేటపడె పరోపకారముకొనకు పాటుపడుచున్నాడు. ఇప్పటికాలములో మనవారు కొందరు ఆయుర్యదైవదైవ్యకాలల నిర్మించి యావిద్యనభివృద్ధిలోనికి తీసికొని వచ్చుచున్నాడు. మన గాజుధానిలో మొట్టమొదట నీవైద్యవిషయములో బాగుగాకృషిచేసి పేరుకాంచినవారు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు. ఇతర రాజధానులలోకూడ చాలమంది దేశోపకారముగల పాటుపడుచు ఆయుర్యదాభివృద్ధి గావించుచున్నారు. మనవారు ఇంగ్లీషు వైద్యమునుకూడ కచ్చుసింపి ప్రస్తుత కాలానుసారముగా నాయుర్యదైవ వైద్యమునకు గడంగినయెడల విద్య చాల అభివృద్ధి సొందగలరు. ఈవిధముగానే మనమందరము సంపన్నమున కొకపాద యయినను ఒకచోటచేరి పాస్చాత్యప్రాయములను దేశోపకారమునకై వెల్లడి చేసికొనుచుండి యువల విద్యుభుభివృద్ధిసొంది దేశము మంచి స్థితిలోనికి వచ్చుటకేమియు సంహించులేదు. ఇట్టి సభాభివృద్ధికి చరమేశ్వరుడు పోషకుడు గాత!

పిమ్మట ప్రదర్శనకాలకు గాజాగారును సభ్యులును వెళ్లి అచటనున్న పచ్చిమూలకలు మేలుగుండులు మొదలగు వానిని తీసివెరి.

ఈ ప్రదర్శనమున, 1. ఔషధవిభాగము, 2. ఓషధి విభాగము, 3. వ్రాచీను ముద్రిక గ్రంథవిభాగము, 4. కల్పతంత్ర విభాగము మొదలగు విభాగములు గలవు.

ఆంధ్రమండలము లన్ని భాగములనుండియు వైద్యులు వేంకటేశ తమవద్దనున్న మేలు వైద్యవస్తువులను ప్రదర్శించిరి.

డాక్టరు లక్ష్మీవతిగారు ఆధునికశస్త్రతంత్ర శస్త్రచికిత్సాది యంత్రములను శస్త్రములను ఇంక ననేకోపకరణములను ప్రదర్శించిరి. చిన్నిచిన్ని క్రిమికైగరాలు ఏలగున పుట్టి జబ్బులను పుట్టించుచున్నవో ఆహారముల నన్నింటిని తెలుపు చిత్రపుటామ్యులను మ్యాటికలంతరున ప్రదర్శించిరి.

డా. చెన్ను ప్రతి ఆయుర్యదైవ కళాకాలవారు ఓషధి చిత్రపుటలను, అస్థిపంజరములను, భిల్లుములను, వ్రాచీను యంత్ర శస్త్రముల యంత్రులను, అముద్రితాయుర్యదైవ గ్రంథములను ప్రదర్శించిరి. ఇంకను కొండవీటిసేను విజయనగర... కాకినాడ విశాఖరము మైసూరు అంబాజీపేట ఏలూరు బందరు వ్రాహ్మణకోడూరు నూజివీడు మొదలగు ప్రదేశములనుండి ఆయుర్యదైవ వైద్యులు హాజరులు మొదలగువారు వచ్చి తమ వైద్యవస్తువులను ప్రదర్శించిరి.

చంద్రాలో సభాచిత్రము.

మాతావా మహారాజాగారి యువోగియును పార్వీ గ్రామము జమిందారు బాబు రాజదేవ నారాయణసింహాదేవు గారును సంవత్సరముచేసి ఈ నెల 13వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు మాతవారాజాగారి మందిరమున హోమయూలు ప్రతిపాలసభ జరుగుననియును ఎల్లరునుకచ్చి తమ బావములను తెలుపవలసినయెను ప్రకటించిరి. ఆనాడు సాయంత్రములకు సరిగ నావేళకు 56 నేలయందు జనులు రాజమండిము కడచెరి. చంద్రా హోమయూలు లీగు యువోగియును న్యాస వాడులును ఇతరులను వచ్చిరి. గాగానే హోమయూలు లీగు వారు లోపలకు రా వీలులేదని ద్వారముయొద్దనున్న పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు తెలిపెను. వచ్చినవారు ప్రకటన పత్రకయందట్టి నియమము లేదని తెలిసి వ్రాతములము కావలెననిరి. అప్పుడొక వ్రాతములము నకను చూపెను. ఇది రహస్యసభ, పాపబాటున ముద్రితప్రతులలో ఈవిషయము వ్రాయబడలేదని దానివైకుండెను. అంతట వారందరును వెడలిపోయిరి గాని ఇంకను వెక్కుమంది వాకిట నిలిచియుండిరి.

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సభ జరిగినది. యవకులకు మహారాజాగారిభక్తుత వహించిరి. సంస్థానోద్యోగులను స్వంతవత్సరము ప్రత్యేకముగ వ్యయములను భరించి వారు గ్రామములనుండి రప్పించిరి. మాతావాలోని సంస్థానము పాత కాలలోని ఉపాధ్యాయులను గూడ (విద్యాభ్యాసాధి కారుల నియమమును పాటించుట) హాజరైనది ప్రత్యేకమీసభకొరకు చంద్రాకు రప్పించిరి. మహారాజాగారును జమిందారుగారును గూడలో కానుభవముచాలని 20 ఏండ్లవ్రాయముగల యవకులు. వారికి హోమయూలు మంచి చెడ్డలేమో తెలియదు. ఆ సభకు కలక్షరు కచేరీ కుర్చీలను పంపుటకుగాను నాజరుకు వ్రాసిరి. అతడు శిరసావహించి వానిని పంపెను. ఈసభకుగాను పాత కాలకును కలక్షరు కచేరీకిగూడ నెలవిచ్చిరి. ఇన్ని శ్రమలు పడినను సభకు వచ్చినవారో హాజరులు కనాలు గ్రామోద్యోగులు మున్నగువారు మాత్రమే. బహిరంగసభచేసిన పాగదని తోచగనే వారీయుక్తిని పన్నిరి. ఇందులకు ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రోత్సాహము కారణమైయుండుననితలపడుచున్నదని యొక విలేఖకుడు మ్యునిసిపాలిటీ పత్రకకు వ్రాసెను.

ఆంగ్లోఇండియను పత్రికలు.

జి. రామ్మెమ్మోవాల్లుగారి ఆభిప్రాయములు.
పార్లమెంటు సభ్యులగు జి. రామ్మెమ్మోవాల్లుగారు "అవేకనింగు ఆఫ్. ఇండియా" అను పత్రిక కిటుల వ్రాసిరి.

"భారతీయ శాతీయత నభివృద్ధి నొందించుటకు కలుగుచున్న వివిధ ప్రోత్సాగులలో ఆంధ్ర పత్రికలు మాత్రము అనర్థ కరములుగనున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రాజద్రోహము పట్ల గల భావమే ఆ ప్రభుత్వముయొక్క ఆసచుర్యతను గుప్తముగ చాటుచున్నది. భారతీయుల కధికాగారిహమును కలిగించు విషయములను ఆంధ్ర పత్రికలు ప్రకటించుటకట్టి అధ్యంతరమును లేదు. ఆ పత్రికలట్లు ప్రకటించి దేశీయులను ప్రభుత్వరములకు పురోగిలుపుటయే గాక అధికారులకు లేనిపోని అహంభావములను కలిగించి వారి విధులను వారుసరిగనిర్వహించుట కధ్యంతరమును కలిగించు చుండును. ఆ పత్రిక లింతచేసినను వాని కెట్టిభయమును లేదు. అందులకు దేశీయులు ప్రభుత్వరమొసంగినవో నధికార తిరస్కారమనియు, పరస్పర విరోధ కారణమనియు వారివైని రాజద్రోహమునకు చర్య జరుపబడును. ఇండియాలోని ప్రత్యేకప్రతికా శాసనమును గానిని బలపఱచుట కీటిగల చేయబడిన ప్రయత్నములను గావీయాండ్కో శనము నెరిగినవాని నందరిని హతాశులనుగా నెునరింప జాలియున్నది.

ఆంధ్ర పత్రికలలో రెండు పత్రికల సంపాదకులు తివ్రముగ నపరాధమును గావించిరి, పత్రికా శాసనము సరిగ్గనములు జరుపబడినవో వారి నరికి పార్లమెంటును కతి ఖులై కారాగృహ కారత్యవరణమున సావకాశముగ తమ తప్పిదములను గూర్చి ఆలోచించుకొని పశ్చాత్తాపమును చెంది యుండవలసి యుండును. కలకత్తా ఇంగ్లీషుమను, లాహోరు సివిలు మింటరీ గజెటు పత్రికలను గూర్చి నేను వైవాక్యమునుపయోగించితిని. లాహోరు పత్రిక భారతీయులకును ప్రభుత్వోద్యోగులకును వైషమ్యములను కలిగించుటకు చాలకృషి నలుపుచుండును.

ఇంగ్లీషుమను పత్రిక భారతీయ విషయములను గూర్చి కేవలము సత్యదూరములగు వ్రాతలను వ్రాయుచుండును. దినదినము నాపత్రిక హానికరములగు వ్రాతలనువ్రాసి ఇరుకత్తుల వారికిని ఆగ్రహమును వృద్ధిపొందించుచుండును. దానికంటె పయెనీరుపత్రికయు పయెనీరు పత్రికకంటె వైయు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికయు మాత్రము మేలనడగును. సానుభూతిని కనబరచు వ్యాసము నాపత్రికలో నే నెన్నడును చూడలేదు. అనర్థకములగువాని నెన్నిటివో చూచితిని. వైష్ణుమను పత్రికగూడ తన వెతుకటి యుచిత విధానమును పరిత్యజించి పయెనీరు వైయుపత్రికల విధానము ననుసరించుచున్నది. ఈ పత్రికగూడ నిటులే స్థిరముగ వ్రాయుటానినవో చాల కోవ నీయచుగును. ఆంగ్లదేశపు విషయములను బాగుగా నెరిగిన వారి కీ పత్రికల వ్రాతలు వింతను కలిగించుచుండును. భారతీయులకొరకు పంపబడుతంత్రవాద్రులను చూచిన కంపరమే కలుగగలదు. ఇండియానుండి మనకు పంపబడుతంత్రవాద్రులు గూడ నట్టివే. ఈ రీతిగా నచటి ఆంధ్ర పత్రికలును అటకు పంపబడు తంత్రవాద్రులను పుబల హానికరములుగా నున్నవి.

బెంగాలి, అమృతిబాజారు, పంజాబీ, మున్నగు దేశీయ పత్రికలు రాజద్రోహ పత్రికలని భావించుట ప్రభుత్వ విభ్యాతికి భంగకరము. ఇంగ్లీషుమను, సి. ఎం. గజెటు, పత్రికల వ్రాతలు నిరుద్ధములని అధికారులచే తలపబడినపుడు గూడ వానివలన కలుగు ననర్థమున సహసాంగీకృతమైనను దేశీయ పత్రికలవలన కలుగజాలదు.

అని మెమ్మోవాల్లుగారు 10 సంవత్సరముల క్రితము ఆంధ్ర పత్రికల వ్రాతలనుగూర్చి వ్రాసిరి. అప్పుడు కర్షను ప్రభువు దూరదృష్టితేకుండ చేసిన కొన్ని కార్యములవలన దేశమున ప్రస్తుతకాలము నందువలెను తివాగిందోశనము కలిగియుండెను. అప్పటికింటె వైయుఆఫ్ ఇండియా మున్నగు సెకటరెండు పత్రికలవై లిలో కొంతమార్పు కలిగినను మొత్తమువీడ తక్కిన పత్రికలరీతి అంతకంటె నధమముగ కూడమారకున్నను యథాపూర్వముగ నేయున్నది. ఇప్పుడు ప్రబలతమార్పాటమును గావించుచున్న మదరాసు మెయిలుపత్రికను గూర్చి మెమ్మోవాల్లుగారేల వ్రాయలేదో తెలియకున్నది. వారు దానినిచూచుట సంభవించి యుండదు. ఏలనన నేను ఇండియాలో స్వల్ప కాలముమాత్రమే యుండితిని. అంతటిలో ఆంగ్లదేశమున నియోజనములు జరుగుటచే నాపని పూర్తికాకమునునే మరల వలసి వచ్చినదని ఆయన వ్రాసినది వి. వి. నుబ్బారావు బి. ఏ. గార న్యాయుండియా పత్రికకు వ్రాసినలేఖ ఈ నెల 19వ తేదీ సంచికయందు ప్రకటించబడినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు

వేములపల్లి వాస్తవ్యులను సంస్కృతాంధ్ర భాషా ప్రవీణులను, సనాతన వీరశైవ చతుర్ధాధికారులను వేదస్వరూపులను నగు ములుగు సుబ్బారావు కాశ్మీరీ గారు కీర్తిశేఖరై నటలకెంతయు జింపించుచున్నారను.

ఏలూరు దీపావళి వసూళ్లు:— రూ. 7-0-0 లు వసూలైనవి. ఈ మొత్తములలో రూ. 0-2-0 మనీఆఫ్ఫరు కర్పణను పోస్తే రూ. 0-1-0 యనుపాసేను, మిగిలిన రూ. 6-13-0 లును ఈ నెల 17-వ తేదీన ఆంధ్రజాతీయకళాశాల కార్యదర్శి గారికి మణిఆధ్వర్యద్వారా పంపబడినదని మంత్రిమెడ మాన్యం డేయులుగారు మాకు వ్రాసిరి.

యనకవిద్యాలయము, బాపట్ల:— ఈపాఠశాల యందు జరిగెడి విద్యార్థులకు ఇరువురు నెలనెలకు రెండు, 7 లును, ఒక నెలకు రు. 6 లును, ముప్పైకి నెల కొక రు. 4 లును, మొత్తముమీద రు. 92 లు విద్యార్థాభివృద్ధి విద్యార్థి వీరేశయ్యల సొంతగురులవలన తమయాదరణను గనపరచిరి తెలియజేయుటకు సంతసపడుచున్నది. ఈనిలయమును పోషించుటకది చదువరిల కెక్కుడు ప్రోత్సాహమున కర్పించుగాక!

అకాల చరణము:— రాణి సంయుక్త, పురుషార్థ ప్రకాశిక గ్రంథముల కర్తయు గుంటూరు వాస్తవ్యుల నగు వేలూరు సుబ్బారావుగారు కడచి 9-వ తేదీన హుళికగంగురై రనట కెంతయు చింతించుచున్నారను. వీరి కించమించు 34 సంవత్సరముల వయసు. వీరికి స్వయతాభిమాన మధికము. వీరు చిరకాలము నుండి గురుకులములో విద్యాసంపాదనము గావించుచు పురుషార్థప్రకాశిక వాంఛికరించుచుండిరి.

హిందూఉన్నత ప్రథమపాఠశాల, మేలుపాక, విశాఖ పట్టణముజిల్లా:— ఈపాఠశాలకు సహాయముగా ఈసంవత్సరము దీపావళిచందాలు వసూలుచేయబడినవి. మాకుగుల వోడవరము అనకాపల్లి ఎలచుంచిలి దివిలి ములగాపాక మొదలగు గ్రామములలో మొత్తము రు. 39-1-8 లు వసూలైనవి. ఈ పాఠశాలకు సహాయముచేసిన దాతలకును శ్రమకొల్పి గ్రామములలో వెల్లివసూలుచేసినయోపాధ్యాయులు మొదలగు వారికిని అనేక కృతజ్ఞతాపూర్వకపదనములు:— మేనేజరు.

“స్వరాజ్యము”:— మదనపల్లి స్వరాజ్యసమితి వారిచే ప్రచురింపబడిన ‘స్వరాజ్యము’ యొక్క ప్రతులను బంపమని మా కనేకులు వ్రాయుచున్నాము. మొదటి ముద్రణమునందు 1,500 ప్రతులు మాత్రము ప్రచురింపబడినవి. మొన్న లోక మాన్య గాంధీగారి సంస్కరణవిధానమునందు ప్రతు లన్నియు నుచితముగా పండిపెట్టబడినవి. అందువలన గ్రంథమును నరల ముద్రించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. సాధ్యమై నంతవరకు ఒకపత్తియ దినములలోగా గ్రంథములను ఆంధ్ర లోకమునకు సమర్పింపగలము. ఆలస్యమునకు తమించ ప్రార్థింతులు.— ఎం. వి. ఎస్. కర్క.

శ్రీవాణి పతనమందెరము:— ఏలూరుతాలూకా పోతు నూరు గ్రామమున క్రొత్తక నెలకొల్పబడిన శ్రీవాణి పతన మందెరమున కైలూరు తాలూకా వహా పట్టణము గ్రామ ఘులు వీరవసేని అబ్బుచ్యుగారి అధిపత్యముక్రింద దీపావళి మహోత్సవమును గురించి గొప్పసభ జరిగెను. అందు గ్రామ పురోహితు లగు శివాధ్యాయుల శ్రీరామకాశ్మీ గారును గుంటుగొలను నివాసి కోడూరి విశ్వనాథశర్మగారును పురాణాత్మికమైన నరకాసురవధను గురించి విశేషముగను శాస్త్రోక్తముగను గంభీరముగను ఉపన్యసించిరి. సభ మంగళహార తులనోను జయజయధ్వనులతోను ముగిసెను.

వేములపల్లి యధికృష్టి:— కడచిన దీపావళి నాటి సాయంకాలము 7-30 గంటలకు కొంచెము తుప్పర ప్రారంభమై నిమిషమున కొకరిలిగా వృద్ధి పొందుచు భారాసంపాత మై బొబ్బిలిచుచు నాకాశగంగపుష్పి కేతెమరీతి తెల్లనగు జాము 4 గంటలవరకు కురిసిన వృష్టి యిదివర కెన్నడును చూడలే దని పొయి లనుకొనుచుండిరి. పదునాల్గు పదునైదు ధుక్కుల వర్షము కురిసియుండును. గ్రామమునందలి పూర్వ కుద్యము లన్నియు శిథిలము కాలియే గాక, 5 ఇండ్లు కూలి పోయెను. 4 ఇండ్లు కూలుటకు తయారాయెను. భగవదను గ్రహంబున నంటట మేఘుండు కళారహితుం డయ్యె ప్రాణ నష్ట మేమియు సంభవించలేదు.

ఆంధ్రభాషాభిమాని సమాజము, నెల్లూరు:— వై సమాజమువారి యాజమాన్యమున ఏకత్వచూడాధ్యక్షులను సంస్కృతాంధ్ర పండితులను అగు వేదము వేంకటరాయ కాశ్మీరీలవారు 16-వ తేదీ సాయంకాలము బ్రష్మింపరాడెగారి పురుషం దిరమున “ఆంధ్రనాటకము”లగుర్చి యుపన్యసించిరి. ఆధునిక నాటకములలోని లోపములను తీవ్రముగ ఖండించిరి. తమ పరి సమాజము పక్షమున సుప్రసిద్ధాంధ్రులను, కాశ్మీరీలవారి “భావసాహస్రము”లో చేరినవారయి అగు, ఒంగోలువేంకట రంగయ్యగారు కాశ్మీరీలవారి పాండిత్యమును కవిత్వమును వేయినోర్లక బ్రశంసించిరి. కళభాగ్యములతో నభ ముగిసెను.— ఒక విశేషవర్తన.

ఒక జవాబు:— ఈ నెల 16 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికా ముఖంబున “పలసావార్త”లను కీర్తి కక్రింద మేము ప్రకటించి యున్నది “ఉమాపతివిజయము”ను కోరినను పంపించియుండ లేదని ప్రకటింపబడి యున్నది. పలసా గ్రంథాలయమువారి కవరు మా భండాగారమునకు చేరిన వెంటనే నాటి లిరుగుటపాలోనే పుస్తకమును పంపించి యున్నారను. వారికి చేరి యుండలేదు కావోలు. అటుపిమ్మట, గ్రంథము మాకు చేర లేదని యొక లేఖనైన వారుకూడ వ్రాసియుండలేదు. ఆంధ్ర దేశ గ్రంథాలయములకు చాలవరకు పుస్తకములను పంపియు న్నారము. అందు, ఈ గ్రంథాలయమునకు గూడ పంపినట్లు వ్రాయబడియున్నది. పలసాగ్రంథాలయమునా రీ విధముగా లొందరపడినందున కెంతయు శ్రమింతిల్లుచున్నారము.— అని కృష్ణాజిల్లా ఆంగలూరు శ్రీ బాలసరస్వతి పుస్తకభండా గారమువారు వ్రాయుచున్నారు.

ధూర్జిపూడి వార్తలు:— దీపావళి నాడురాత్రి యిచ్చట 15 ధుక్కులవర్షము కురిసి సస్యములకు హానికలిగించినది. ఇంకను జలదములు ఆకాశమున దాడి వెడలుచున్నవి. “వేదవిద్యార్థి సహాయనిధి సంఘము” వారు దీపావళికి దివ్యము చేసికొని యీ గ్రామమునను సీవాన్యాయుడును దిరిగిరి. గ్రామములోనున్న సెకండరీ పాఠశాల యుపాధ్యాయులును విద్యార్థులును, జాతీయగీతములతో, బాడుచుట్టి సంఘము, వారి వెంటదిరిగి సాయపడిరి. ఏలేటిపాలెము బెల్లంవారిపాలెములలో గూడ ద్రవ్యసంపాదన చేయబడినది. వర్షమువల్ల చాల ఆటంకము కలిగినది. 17-11-17 జరిగిన సభలో దివ్యము తెరువబడినది. వచ్చినద్రవ్యము రు. 58-10-9 లు, అయి రు. 5-0-0 లు బందరులలోని జాతీయకళాశాలకును, హిందూ సెకండరీ పాఠశాల విద్యార్థి బృందమునకు రు. 8-0-0 లును ఇచ్చినట్లు శ్రీ రాధానింపబడినవి.

కుంభవర్షము:— 14 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటల మొదలుకొని ఉదయము 5 గంటవరకు కురిసిన అత్యంత భయంకరం బగు కుంభవర్షముచే 15 వ తేదీ యందయము 6 గంటలకు సుగం చాగగమూడి ఎడమపల్లి వల్లెరా గ్రామములలో పైడ్లు సంపూర్ణముగ మునిగిపోయినవి. వంద సుమారు 11 అడుగులు వచ్చినది. ఒకే గ్రామంలో ఇంత వర్షమును జల మయం బగు నింత ప్రదేశమును నెన్నడు చూడలేదని 50 వత్సరములవారు చెప్పుచున్నారు. ఇంతకును లెక్కకుమిగిలిన పాలములలో నిలువులపైగా వర్షము నీరు 5 పూడిపోయిన చిన్న తూములగుండ పూడి యిరుకైన మురుగుకాల్య యగు గుంటూరు నల్లగుండ పోకలెను. ఈ మురుగుకాల్య యింతవరకెన్నడు బాగుచేయక యుండుటచే పూడి నీటిపట్టుము వృద్ధియై మిటిలేని నష్టము గల్గినది. ప్రస్తుతము మాంపల్లెగొని నిన్ను జాతులేమి గ్రామములోని ప్రజలేమి కూటికిని పశువుల గ్రామముకును నిలుచుటకు మెరకవలెను బాధపడుచున్నారు. పొలములపై సంగతి వేరే చెప్ప నక్కరలేదు. అంత తెల్లని జలమయం బగు ప్రదేశము ప్రశయ మన్నట్లు ఒకే గ్రామంలో ఇంతవర్షము అద్భుతముగా నున్నది. లాకుకు ఇబ్బంది లేకుండు నట్లు అధికారులు గండి కొట్టినారు. అధికారుల ముందు ఈ మురుగు కాల్యవిషయమై శ్రద్ధపుచ్చుకొనెద రని నమ్మచున్నారము.— ఒక విశేషవర్తన.

కాళహస్తి సమావేశము. సర్వశక్తిగల శ్రీ జగదధీశ్వరులకు సార్వభౌములయిన మన చక్రవర్తిగారికిని కేవలము విభేదములమై భక్తివిభావములుతోడ ననకొరతల నన్నిటిని విశ్రవించుకొనుట విభక్తిక్రములయి ఉన్నది గాన ఈనెల 25 తేదీ ఆదివారంకోజాన మధ్యాహ్నము 2 రెండుగంటలకు నద్యోముక్తిశ్రేణులయిన కాళహస్తిలో శ్రీకాళహస్తిశ్వర స్వామివారి దేవాలయపు

దక్షిణ గోపురమువద్ద సహోదరులయిన నునమందరము కలసి, ఆలో ఇండియా కాంగ్రెస్, మాన్ లీము లీగు ల యొక్క యేర్పాటుల మేరకు మనప్రాంతవల నన్నిటిని శ్రీరాధానియకొని నాటిని రైట్ హోనరరీబ్ శ్రీమంతులైగ మహాప్రభువువారికి సమర్పించుటకయి మ-రా-రాశ్రీ రాజా దామరకుమార వేంకటలింగ నాయనిం బహద్దరు తుమారరాజా ఆప్ శ్రీ కా మాశ్రీవారిఆగ్రాసనాధిపత్యముతోడ సభ జరగభోవుచున్నది గాన అందరును దయచేయవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాము. రాజా దామరకుమార చిన్న వెంకటప్పనామనిం బహదర్, కాజీ ఆవుల్యా సాహెబు, కురువాడ రాఘవయ్య, మురారి చంగయ్య.

కాళహస్తి శ్రావ్యమౌళితరసభ. యథాశక్తి ధీమా కాళహస్తి వాస్తవ్య లోకరు మా కిట్లు వ్యాసరి:— ఈనెల 17-వ తేదీ గురువారము నాడు సాయంకాలమున శ్రీపానుగంటి పార్థసారథి గాయణింగా ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభ కేవలము నాయమా త్రయనకు జరిగినసభ. ఈ సభకు వచ్చిన కొద్దియందయైనను జమీందారీ యువ్యోగులను నాకరులునాగని ఇతరులుగారు. బల్ల వారాయణస్వామి సెట్టి గారు ఎత్తేలు మానేజరు మాలెకొండ రాఘవులు నాయుడు గారు గూడ జమీందారీ యువ్యోగి యే. ఈ రాఘవులునాయుడుగారు మహాశక్తిగంగాన సిద్ధపరచిన విజృంభిని ఒకగంటసేపు చదివి అంగీకరించిసంతకము చేసియున్నారు. శ్రీ దామర కోదండరామస్వామి నాయనింగారుకూడ నాని జ్ఞప్తిలో, సంతకములు చేసినవారే. ఇట్లు ముప్పది నలునది మంది తిమ్మపొషించుచున్న జమీందారుల కాగ్రహము కలుగకుండుటకుచేరి శ్రీరాధానియలు చేసినంతమాత్రమున నది యొక మహాసభయని భ్రమపడ గూడదు. అట్లేగును మోసపోకుండు రని నమ్మెదను.

ద్రాక్షారామవార్తలు. (ఒక విశేషవర్తనయొద్దనుండి)

నిన్న సాయంకాలము (17-11-17) ద్రాక్షారామ మందు ఒక బహిరంగనభ జరుపబడినది. రంగనాథ మొదలి యారుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించియుండ, గాడిచెల్ల వారిసర్వోత్తమరావుగారు ప్రతిమానవుని హృదయమున తొండవ మాడుచున్న ‘హోమూరాలు’ (స్వరాజ్య) తత్త్వమును గుఱించి అతి విపులముగా ప్రేక్షకజనులకు సులభముగ బోధయగునట్లు పర్యవేక్షించిరి. పూర్వము మనదేశ మనుభవించిన యాన్నత్యము పరిశ్రమాభివృద్ధి సౌఖ్యము పరిపాలనా శక్తి సామర్థ్యములు ఇప్పటి పేదదేశ చేతగానితనము మన లోపములు స్వలాభపరాయణులగు కొందఱు మనలో మనకుర గల్పించుచున్న భేదతంత్రములు స్వపరిపాలనము దానివలన గలుగు బాధములు మనవృత్తులు మొదలగు వానిని గుఱించి తేటతెల్లముగా చెప్పిరి. స్వలాభ పరాయణుల బోధనలు దక్క ఏమి యుర దెలియక యున్నవారి కి యుపన్యాసము చాలమేలు గావించినది. వీరి ప్రాంతముల కొంతకాలముసందరించి యుపన్యాసములు గావించిన, స్వలాభపరాయణుల బోధలయందు గల నిజము వెల్లడియై స్వ పరిపాలన యన నేమో ప్రజలకు ప్రార్థిగా నగ్గము కాగలదు.

గ్రంథాలయ సంచారకార్యదర్శి యైన దువ్వూరి జగన్నాథ శర్మగారు ప్రోత్సాహమున నిట మాడుతి గ్రంథాలయ మును పేరట మొక భండాగారము స్థాపించ బడినది. ఊరి వారందఱు ఆభిమాన ముంచినయెడల త్వితో నభివృద్ధి గాంచ గలదు.

ఈ నడుమ 5-6 దినముల నుండి కురిసిన యత్యంత ముల వల్లను గాలివల్లకు పండినచే లన్నియు నడిపోయినవి. కొంత లుకోనుబడుట వీలులేకపోయింది. ఈ వర్షము గడ్డికి కూడ కొంత నష్టమే యని చెప్పవచ్చును.

దక్షిణకాశి యం ప్రసిద్ధి గాంచిన నీపురమున వెలసిగొన్న భీమేశ్వర స్వామివారికిని మాణిక్యంబుకు భూములకలనకు, ఇతర క స కు ల వల్లను విశేషముగా నాదాయము వచ్చుచున్నది. అగ్నికులు హాయిగా ననుభవించుచున్నారు. పూర్వముకన్న ఉత్సరములకు ఖర్చుసహితము తగ్గిపోవుచున్నది. ఆదాయము హెచ్చుచున్న ను, వ్యయము తక్కువేయగుచున్నది. కారణమేమి? ఎంత యాదాయమునచ్చుచున్నది? ఎంతసామ్యు ఉత్సరములకు వ్యయమగుచున్నది? ఆదాయములో చాలభాగము అగ్నికులేయను భవించవలసినదా? శిథిలమగుచున్నప్రాకారము మొదలగునవి బాగుచేయించుటకు సామ్యులేదా? ఒకపాఠశాలస్థాపించి పోషించరాదా? భూములన్నియు వారిభోగములకే యొసంగబడిన వా? వల్లూరి నూర్వవారాయణరావుగా రివిషయమై శ్రమ పడి యొకసారి దయచేసి సత్యురసి భనము అగ్నికులభోగములకు భోగకాంతలకు మొదలగు వానికై వ్యయము గాకుండ చేసి, పుణ్యము గట్టుకొందురుగాక యని కోరబడుచున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ.

ఈ శాసనసభ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి నడుగబోవు ప్రశ్నలు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము 17-వ తేదీనండి ప్రకటితములగు చున్నవి.

గౌ. బి. వి. నరసింహ అయ్యర్ గారు.

(2) ప్ర. గుంటూరు జిల్లాలో న్యాయవాదులు స్వరాజ్యోద్యమమున పాల్గొనుటను గూర్చి జిల్లాజడ్జిగా రంగున యుత్తరువులను జారీ చేసినది ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వము వారి ట్టు ఉత్తరువులు:—(1) ప్ర. జిల్లాజడ్జి యుత్తరువు నందలి అంశములను ప్రభుత్వమువారి పక్షము నుంచియున్నారు. (2) (3) ఆయుత్తరువు నకు ఇచ్చుటలేదు. (4) లేదు.

గౌ. భానుబహదరు అహమ్మదు

తంబి మరక్కయ్యగారు.

(8) ప్ర. మున్సిపల్ ప్రజేక్షములలో నిర్బంధిత ప్రారంభవిద్య నేర్పరచుటకు డిప్రీట్ మున్సిపాలిటీ శాసన సవరణను గూర్చి.

(ఉ) (1) డిప్రీట్ మున్సిపాలిటీ శాసనమున సవరణ గావించు బిల్లు యొక్క సంపూర్ణముగ సంసిద్ధము కా లేదు.

(2) ఈ రాజధానియందు ప్రారంభవిద్యకు మంచి వసతుల నేర్పరచు విషయమై శాసన నిర్మాణము గావించు సభ్యులను గూర్చి ప్రభుత్వమువారి లోచింపు చున్నారు.

(9) (ప) చెన్నపురి ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కార్యస్థానమున, రిజిస్ట్రార్ నందును, చెన్నపురి కలెక్టరు కార్యాలయమునందును 50 రూపాయలవైగా జీతముగల జాతుల సంఖ్యనుగూర్చి వారి ప్రాతినిధ్యమును గూర్చియు నేయబడినది.

(ఉ) (1) ఉద్యోగముల గూర్చి తెలుపు పట్టిక బల్లమిద నున్నది. (2) ఈ క్రింది వివరములు మిశ్రములకు తరముల నియమము: (i) వివిధజాతుల పరిమాణముక్రింద భాగము పరుపబడినది:—

బ్రాహ్మణేతర మైనందులు 78. 9, మహమ్మదీయులు 11. 4, భారతీయ క్రైస్తవులు 5. 2, బ్రాహ్మణులు 6. 2, ఇతరులు 3. 1,

(ii) ప్రతిజాతి సంఖ్యకు 100-కి యీ క్రింది విధమున వై కార్యాలయములలో నియమితులై యున్నారు.— బ్రాహ్మణేతర హిందువులు .019, మహమ్మదీయులు .017, భారతీయ క్రైస్తవులు .106, బ్రాహ్మణులు .014, ఇతరులు .15.

(3) ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు మిగుల జాగరూకతతో యోచింపుచున్నారు.

గౌ. రా. బి. వి. కె. రామానుజాచారిగారు.

(14) ప్ర. బరంపురమున శ్రీ బుచ్చిపాణిగ్రామి గారిని స్వయం శుభస్థితిపడవి భర్తలనుగ జేయుటకు కారణములగుగూర్చి.

(ఉ) గౌ. యుత్తరువునకు గల కారణములను వెలువ ప్రభుత్వమువారి సందర్భముకా లేదు.

(18) ప్ర. దక్షిణాంధ్రయా ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘము"ను గూర్చిన ప్రశ్న.

(ఉ) ఈ విషయమై యిప్పుడాలోచనలు జరుగుచున్నవి.

(20) ప్ర.—కంచి నగర నివాసి యగు కృష్ణస్వామి శర్మగారి విషయము.

(ఉ) (i) కృష్ణస్వామి శర్మగారు ప్రజాక్షేమమునకు భంగకరముగ వర్తింప నున్నారని నమ్ముటకు తగిన కారణము లుండుటచే వారిపై నిర్బంధములు విధింప బడినవి. (ii) వీరి విషయము గూర్చి ప్రభుత్వము వారు మరల యోచించి ప్రస్తుతము వీరిపై నిర్బంధముల నుంచుటవసరమని అభిప్రాయపడినారు. (iii) అవును; ఆయుత్తరువును ప్రభుత్వము వారు ప్రస్తుతము తీసివేయ జాలరని వారికి తెలుపబడినది.

(21) ప్ర.—చెన్నపురి మైకోర్టు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యను వృద్ధిచేయుటను గూర్చి.

(ఉ) ఈ విషయమై 161 ప్రశ్నకుగల యుత్తరమును చూడవలయును.

(22) ప్ర.—గజుబట్టి, డిప్రీట్ మున్సిపాలిటీ గ్రేడులను మార్చుటను గూర్చి.

ఉ—ఈ విషయమై 160 ప్రశ్నకు సంబంధించిన యుత్తరమును చూడవలయును.

(23) ప్ర.—511 జి. ఓ.సుగూర్చి.
(ఉ) (1) అవును (11) 20 రూపాయల జీతముగల యుద్యోగమునకు సంపూర్ణముగ నున్నట్లయినను సర్టిఫికేటు యొందవలయు నను నియమము 104 నెంబరు జి. ఓ.కు పూర్వము ఉద్యోగముల గలవారికి వర్తింపదు.

గౌ. రామానుజ రాజాగారు

(29) ప్ర. న్యూఇంగ్లండ్ కళాశాలలో ప్రతివాదనకును యెంతవరకు వ్యయమగునను విషయము.

(ఉ) ప్రతివాదయొక్క స్థితిగతులను, సందర్భములను అనుసరించి వ్యయము చేయబడుచుండును. ప్రతివాదన కగు వ్యయ వివరములు ప్రభుత్వమువారివద్ద లేవు. వానిని ప్రకటించుట మంచిదికాదని వారి అభిప్రాయము.

(30) ప్ర. అయిదారుగురు వాదకుల కలసి కొందరు సేవకులను నియమించుటను గురించి.

(ఉ) న్యాయస్థాన ప్రతిష్ఠాపకము కోర్టు ఆఫ్ వాడ్స్ వారిచేతికింద నుండుటచే, ప్రతివిషయమునకును ప్రభుత్వము వారి అనుమతిని తీసికొన నవసరము లేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు వారిని ఆలోచింపలేదు.

(31) ప్ర. కోర్టు ఆఫ్ వాడ్స్ చేతి క్రిందనున్న ఎట్టే నుండి యెంతెంత సామ్యము యుద్ధమున కీయబడినది.

(ఉ) ఈ పట్టిక యిచ్చుట నున్నది.

(36) ప్ర. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనువారి నిబంధనమై ప్రజాభిప్రాయమునుగూర్చి.

(ఉ) ఇప్పుడీ విషయమై ప్రత్యుత్తరముల ప్రకటించ ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులు కా లేదు.

(37) కలెక్టర్ల సభాతీర్మానము లేదా?

(ఉ) ఇది బహిరంగసభ కాదు. కావున సభాతీర్మానములు ప్రకటింపరాదు. ఈ సభ కెవరూ లోకంబందు, మున్నగు చుండల పరిపాలనా విషయములను, మరేయో మున్నగు వ్యాధుల నివారణను గూర్చును, చర్చ జరిగినది.

(49) ప్ర.—చెట్టులలో తురుంగ ప్రతిష్ఠాపన నిర్మాణమునకై డాక్టరు నంజుండరావుగారి సలహాను గూర్చి.

(ఉ) ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము చదివినది. కాని ప్రభుత్వము వారు చర్చకు వైదికపుత్రిక తగినసాధనము లేకుండుటచే ఆ తీర్మాన ప్రభుత్వమువారిచే కార్యమును చేయజాలరు.

(50) ప్ర.—కుష్మాగ్రమును గురించి.

(ఉ) 1898 సంవత్సరపు కుష్మాగ్రమునకు శాసనమును చేసి రాజధాని కనుగొనినచేయుటను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యోచించి, ఆ శాసనము నిరాజధాని, తగిన చికిత్సలనుము నిర్మిత మైనతోడనే, వర్తింపజేయుటకు నిశ్చయించినది. చెంగల్పట్టులో నిర్మితమైనదిని నిర్మించబడును. ఇందులకు తగిన భూమి యున్నది. ఇందులకు మదింపు చేయబడిన 3.43 లక్షలను యొ సంక నెలవీయబడినది. కాని, వైద్యవ్యవస్థగలసంఖ్య తక్కువగ నుండుటచేత, యుద్ధములను ధియు చాలకుండుట చేత, యీపని ప్రస్తుతము ప్రారంభింపబడునని తోచదు. కావున, యీ శాసన మిరాజధానికి యుద్ధసంకరమువరకు వర్తింపదు. కుష్మాగ్రవాధకు లెట్టివస్తువులను క్రయింప కుండుటకై, 1904 సంవత్సరపు మదరాసు సిటీమున్సిపాలిటీ మున్నగు శాసనముల వలన స్థానిక సంఘములు ప్రయోచు చున్నవి.

(స తే మ ము)

శ్రీకాకుళ వార్త.

అయ్యో, నేలంజిలా కేలామంగలంగ్రామంబున 18-11-17 తేదీని జరిగిన సభ తీర్మానమును జదివి వారికి గల యభిమానమునకు మిక్కిలి సంకసించితిమి. మా శ్రీకాకుళ వార్తకు లగు న్యాయవాదులు ధనాగ్రసంకల్పితై గాని సాహసపరులు గారు. ముమారు 120 ఇండ్లవరకు వైశ్యశ్రేణులు గలరు. వారికి జాత్యభిమానముచుకై న కోసిన లేదు. చెన్న శాసనసభాసభ్యులీ విషయమై గవర్నరుగారి సభలో ననుమదించి శ్రీకాకుళ వైశ్యరాజ శ్రేష్ఠిగారియొడ సుబుకలక్ష్మణుగా రొంగిన దానిని చర్చకు సరియైన పాఠముచెప్పించి తమయోధాగ్యమును వెల్లడించెదరు గాక!

దేశభిమాని.

విద్యార్థులు, దీపావళి నెలవు:—గత 14 వ తేదీ దీపావళి నెలవుల సందర్భమున మే గెయిందలియొక పాఠశాలలోని పద్యాధ్యక్షులకు ఉపాధ్యాయులకును వాదము సంభవించెను. విద్వత్ నెలవు గాన పాఠశాలను మూయవలసినదని విద్యార్థులు వాదించిరి. పాఠశాలయందు హైందవ భాషలు లేనందున పాఠశాలను మూయరాదని హిందూమతము నిశ్చయించెను. పాఠశాలయందు 180 వంది విద్యార్థులు కలసి వీరిలో 80 మంది పాఠశాలకు రాలేదు. విద్యార్థులు డెక్కరు గారి యుత్తరువునకు తాత్కాలికముగ పాఠశాలకు రాని యబడుచుండెనని రంగునుండి తెలియవచ్చెను.

మాంటెగుగారికి విన్నవములు.

గౌ. సయ్యద్ అలీ షేఖీ, సంయుక్త రాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంఘ ప్రతినిధి డాక్టరు ముజియుద్దీను మాన్యేను బాసా దుక్కు అహమ్మదు; దియోబాండు చాలిబి ప్రతినిధులు మన్సు ఉల్లులా మాహఫీసు మహమ్మదు, అహమ్మదు చాలానా చాలిబి మాబిబరు, రహమాను, చాలిబి జాహురఅలీ, మజ్లిసు ముఖ్యులు ఇస్లాము ప్రతినిధులు, చాలిబి సలామద్లూఖాను బహద్దరు, నీలామదుహు సేను, చాలిబి హుసేను; సంయుక్త రాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంఘ ప్రతినిధులు, గౌ. నవాబుమహమ్మదు ముజామిల్లాఖాను, సయ్యదుఅబ్దుర్రాహ్మ ఖాను బహద్దరు ఇబ్నీ అహమ్మదు, నవాబు అహమ్మదు సయ్యదుఖాను మేకుఅబ్దుల్లా; పంజాబు మహమ్మదీయ సంఘ సభ్యులు జాదీల్లి జమ్నూరుసీదు ఇమామ్ చాలిబి సయ్యదు అహమ్మదు, మన్సులాలామా; డాక్టరు ఘాజియుద్దీను ఆగామహమ్మదు సన్సారు, మోషిమగాద్దరు 19 వ తేదీని దర్శన మియబడినని ఢిల్లీ నుండి తెలియవచ్చెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు, బీహారు ఒరిస్సా రెప్రెసెంటు గవర్నర్లు తమ యంతరంగిక కార్యదర్శులతోడ ఢిల్లీని వై తేది యడయునున చేరిరి. రాజ ప్రతినిధి మందిరమున వీరి కతిధి సత్కారములు జరుగుచున్నవి.

ఇండియాపత్రిక 20 వ తేదీని రెండుసన్యాస పత్రము లిప్పింపబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్ర సర్వసంఘము సంఘమువారి తరపున బహించియవాడు గారు మాంటెగు గారికి స్వాగత మొసగిరి. హిందూజేతలు బాత్యకముల యందు ఆర్థికాభివృద్ధి కడుప్రాముఖ్యము. హిందూజేతలు బాధిక సమస్యల పరిష్కారమునకును, రాజ్యాంగ సంస్కరణమునకును సంబంధ మధికముగ కలదు. సంయుక్త రాష్ట్రముల నొకరాజధాని నొనర్చుటయు శాసన కార్యనిర్వాహకసభల విధి యొనర్చుటయు కర్తవ్యములు. కార్యనిర్వాహక సంఘమున భారతీయుల కధమతమున సంధి గోరు సభ్యత్వము లుండవలయును. శాసనసభయందు నియోజితసభ్యు లధికముగ నుండుట యుక్తమని వర్తకసంఘమువారి సన్మానపత్రము విన్నవించెను.

అఖిలభారత ఆహింస క్షత్రియ మహాసభ.

సంయుక్త రాష్ట్రముల సొక గవర్నరుకిందరాష్ట్రము నొనర్చుట, నిర్బంధ ప్రాంతవిద్య, గోసంరక్షణము, భారతీయ సిపాయిల జీతముల పెంపొంది యువకుల నున్నత వైని కోద్యోగములకు తరిఫయతు చేయుట, గామస్వరూపాలన మభివృద్ధి చేసి చేతిపనుల పెంపొందించుట, పంజాబు, సంయుక్త రాష్ట్ర) పశ్చిమభాగమునకు పర్వ నెంటు రెవెన్యూ సెటిల్మెంటు పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టుట యున్నగు కోర్కెలు క్షత్రియమహాసభవారి సన్మానపత్రమున పొందుపరపబడెను.

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

ప్రతినిధివర్గ సభ్యులకు వందనముల వాచించుచు, విన్నవములలోని యంశములు పరిశీలించుట నని రాజప్రతినిధి చెప్పెను.

కోపెనుహేగనునకు చేరిన తేయాకు

ప్రజాసభయందు ప్రశ్న
లండను నవంబరు 20:—హంగ్-హేనుండి 5 లక్షల 96 వేల పౌనుల తేయాకు తోడ క్రియోనియాపుయను తటస్థ జేతపు నాకకో పెనుహేగనునును జేరియుండెను. జర్మనీదేశ పామిష్యమున నుండు తటస్థ జేతముల కింతతేయాకు పోనియగూడదని ప్రజాసభయందు లాఫ్ గారనిరి. అనిర్బంధముగ నరకులు డెన్మార్కునకు చేరనిచ్చుచుండుట లేదనియు డెన్మార్కువారి యుపయోగము నెమిత్తము కావలసిన నరకు అచటికి చేరుచుండె నని ఆంగ్ల దొరతనమువారికి ధ్రువమైనదనియు డెన్మార్కునుండి యీ తేయాకుమరల ఎగుమతి కాదనియు రాబర్టుపెనెలు ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

ఆంధ్రసంరక్షణి (ప్రథమ సంపుటము)

అనేక మంది విషయము లిందు జరింపబడియున్నవి. ఆంధ్రులందరూ జరివితిరవలయును. ప్రాశస్త్యము నడివిన వారికి బోధపడగలదు. కొన్నిప్రతులుమాత్రమే మిగిలియున్నవి. త్వరపడు. 3.60 పుటలు. వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే.
(961) పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
గోవిందరాజు హరిశ్చంద్రరావు,
ఆంధ్రసంరక్షణి పులికాథిపతి, కాకినాడ, గోదావరి జిల్లా

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది

బుధవారము

మద్రాసు శాసన నిర్మాణ సభ.

ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానమున వెంటనే మార్పులు గలుగుట యవసరమని, శాసన నిర్మాణ సభా కార్యక్రమము నొకమారు పరిశీలించిన బోధ పక్షగలను. ప్రజాప్రతినిధులు శాసన నిర్మాణ సభలలో ప్రజలకు జేయగలుగు సుపకారమెన్నియూ మాకు గన్పించుట లేదు. వీరకును ప్రశ్నలన్నిటి కిని ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యుత్తర మొసగవలసిన బాధ్యత గల్గుటకు. ప్రభుత్వము వారు అనుగ్రహించి ప్రత్యుత్తర మొసగవలసినను, ప్రశ్నల నమకువారి సందియముల దీర్చ సమకట్టవలసిన బాధ్యతయు గాన్పించును. ప్రతినిధులంపు తీర్మానములు ప్రభుత్వము వారు నిరాకరింప వచ్చును. నిరాకరణ కారణములు చెబువ నక్కరలేదు. అటుల నిరాకరింపని తీర్మానములు గూర్చి, ప్రతినిధులు ఎంత దూరము చేర్చించినను ఫల మొకటి గనే యుండును. అందుచే కొందరు బుద్ధిమంతులు తీర్మానముల జోలికిబోరు కొందరు ఉపపాదించ కయే నడుచుచున్నారు. మరికొందరు తీర్మానముం గీకృతము కాదని తెలిసి, గౌరవమును కాపాడు కొనుటకు మార్గము ఉపసంహరించికొను చున్నారు. అనవసరము నెవరొక్కఁడుకు వెనుకని వారు, తీర్మానమును సమ్యక్ సమ్యక్తికి బెట్టుట కంగీకరింతును. ఏవేలమార్గ మవలంబించినను, ఫలితము నందెట్టిమార్పు కలుగ బోదు. శాసన నిర్మాణ సభా కార్యక్రమమును మార్తము కొరతయిందదు. నిన్నటి సభలో జరిగిన కార్యక్రమము జూచినపుడు, నిరుత్సాహము దప్ప జేయ భావము పొడగట్టజాలదు. నూతన పరిస్థితుల ప్రాబల్య మెక్కడను గాన్పించును. నూతన దృక్పథ మేమూలను జూపట్టదు. స్వపరిపాలనము త్వరలో ప్రసాదించ బడునని యుద్విఘ్నమును సమయమున, అట్టి చిహ్నము తెన్ని యున్నచు యీ శాసన నిర్మాణ సభా కార్యక్రమంబు గన్పడునని ప్రజలు దలంచి యుండురు. త్వస్థు జెప్పేటటు, కొత్తమద్యమును ప్రాతలు జ్వల బోయటకు పీలుండదు. నూతన విధాన ముగాని ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించును. అపుడు ప్రతినిధు లడుగు ప్రశ్నల స్వభావ మును, అందు కిచ్చెడి ప్రత్యుత్తరముల స్వభావ మును పూర్తిగా మార్చబోవును. గౌరవనీయులగు రామానుజాచార్యుల గారు మద్రాసు గ్రామ శాసన సంస్కరణముగూర్చి మాటలాడుచు, దొర తోడువా రుపపాదించు చట్టము సంగీకరించుట కన్న, పునర్నిర్మాణంతరమున నేర్పడు సభా త్వస్థికిరమగు చట్టము ప్రవేశ పెట్టవరకు తాము వేచియుండ కోర్కెగలమని చెలిపిరి. అట్టి మార్పు నకు చూచుచున్న చికోర కత్తులవలె ప్రజలును వేచియున్నాడు.

మద్రాసు గ్రామ శాసనమును సంస్కరింపవలెనను చట్టమును గౌరవనీయులగు గిల్లెను గారు ప్రవేశపెట్టిరి. కొని యిప్పటికైనను గ్రామ పంచాయతీ సభలకు సంపూర్ణాధికార మొసగుటకు ప్రభుత్వ సభ్యుల కిష్టము లేదు. నూతన శాసనమున గ్రామములకు లభి కావలసిన యీ విషయ

లను పరిష్కరించుకొనుటకు ప్రజలు డిస్ట్రిక్టు మునసిపల్ కమిషనరు వెడలవచ్చును. అట్టితరీ గ్రామ పంచాయతీ సభలకు వెడలుటకు ప్రజల కెట్టి యుత్సాహ ముండునో యూహించుట సులభము. పంచాయతీ సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు నియమించెనరు గాని, ప్రజలెన్నికొనరు. అట్టి నియమిత సభ్యులపై ప్రజలకు విశ్వాసముండుట దుర్లభము. ఈ చట్టము గూర్చి యోచించుట కొక యుపసంఘ మేర్పడినది. ఉపసంఘమువారు శాసనమును కయుక్తముగ సవరించుట ధర్మము. విద్యార్థులు రాజకీయ సభలకు వెడలకూడదను ప్రభుత్వపు టుత్తర్యను రద్దుగావించవలయు నను తీర్మానము లను అంగురు ప్రజాప్రతినిధు ల పియుండిరి. అంగురు వీరులురు తమ తీర్మానముల నొక్కమారు రుపసంహరించికొని, మనోధైర్యము జూపిరి! వీరింతకన్నను నెక్కుడు జేయగలుగునది వేరుగాబ్బింపదు. రైల్వే ఫర్ము ఈ సమయమున గూడ వసూలు జేయబడుచున్నది. నూతన రైలుమార్గము లింతలో నిర్మింప బడట కెట్టి యవకాశమును లేదు. సంగ్రామాన సరముల కొరకై యిదివరకున్న అయోమార్గములు గొన్నిటిని దీసివేయ నవసరము గలిగినది. అట్లే, యింకను ప్రజలనుండి రైలుపన్నుల నసూలజేయుట కెట్టి యవసరమును గాన్పించును. అందుచే గౌరవనీయులగు రామానుజాచార్యుల గారి కను వసూలు నాపివైచుట యుక్తమని తీర్మాన ముపపాదించిరి. కాని అధికారవర్గము వారు తీర్మానమునకు సమ్మతించు నూచనలు గాన్పించక బోవుటచే, రాజాగారు తీర్మానమును సమ్మతులకు బెట్టుటకు లగిగింపలేదు!

విద్యావ్యాపకమునకు బూనుట ప్రభుత్వ ధర్మములలో ముఖ్యధర్మముని నాగిరిక దేశముల దెల్ల యంగీకరింప బడినది. విద్యను బడయుటకు దాద్ర్యమొక యభ్యుత్తరముగ నుండకూడదు. ప్రాచీన ఆర్యపద్ధతి ననుసరించి, ప్రపంచ సాఖ్యమును త్యజించిన తపోధనులు విద్యాలాభముల బడసి లోకోపకారము గావించిరి. గురుకుల వాసమున, శిష్యవృత్తి మాసింది గురువు బోధింప లేదు. అట్టి విధానము ప్రస్తుతకాలమున యాపు మాసి, ధనవంతులకే విద్య యందుబాటులో నుండవలయునను సిద్ధాంతము అమలులోనున్నది. అన్ని రాజధానులకన్న చెన్నరాజధానిలో నీ సిద్ధాంత మతివ్యాప్తిగాంచినది. గౌరవనీయు లగు వేంకటపతి రాజాగారు పాఠశాలలందును కళాశాలలందును జీతములను తగ్గించవలయునని తీర్మానముపపాదించగా, ప్రజల దుస్థితిని ప్రభుత్వము వారు చక్క జరుచుటకు వారి దాద్ర్య మొక కారణము గాజాలదని, విద్యాధికారియగు శా. స్తోనుగారు మరియొకమారు తమ కారిత్యతను గనుపఱచిరి. ప్రజలకు కోశాధికార మొసగి నపుడు గౌరవలసిన కోర్కెలను, యీ తరుణమున గౌరవనీయ సభ్యులడిగి తీరస్కారము బొందుట ఏటిలాభమో చెలియకున్నది. ఇక నైనను ప్రజలు జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుట లాభదాయకము.

గుంటూరుజిల్లా జడ్జిగారి చర్యను గూర్చి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన యుత్తరముచే, నొక్క విషయము మాత్రము స్ఫుటమైనది. హోంరూలు స్వజేకోద్యములలో పాల్గొను చున్న న్యాయ వాదుల గూర్చి గను గొన నుని ప్రభుత్వమువారిచ్చి యుత్తరపును వీరి కంపియుండలేదు. మద్రాసు లా క్రైస్టులోని న్యాయము నిపుడే జూదితిమనియు, జడ్జిగారిపైన ప్రకటనము తమ యొద్ద లేదనియు ప్రభుత్వమువారు జెప్పిరి. దిన పత్రికలలో తరుచుక ప్రాజుబడిన యీ విషయ

మును ప్రభుత్వమువారింతవరకును జూచియుండక బోవుట చిత్రముగనున్నది విశేష కాలము పర్యంత శృంగములపై నుండుటవలన గలుగు నష్టముల కీ విషయము లోర్కాణము. ప్రకటనము గూర్చి ప్రభుత్వమునా రెండుకు జడ్జిగారిని ప్రశ్నింపలేదో చెలియకున్నది. ఈ విషయమై నూరుకొనక, ప్రభుత్వమువారు వాదించి తగు సమాధానము గోరుట భావ్యము. గుంటూరు న్యాయవాదుల సంఘ మి విషయమై తగిన ఆందోళనమును వెలువ జరుపవలెను. మద్రాసు కారులకు హోంరూలు ఆందోళనము గూర్చి ప్రభుత్వాధికారు లెట్టి యుత్తరములచ్చినవను బ. పి. రా. యని ప్రశ్నింపగ "అవును" అను సమాధాన మొసగబడినది. ఇక నైనను అట్టి యుత్తరపును రద్దుజేయుట యవసరము. హోంరూలు యు అత్యవసరమని బాధ్యతగల. రాజకీయాలే అంగీకరించుచుండగ, ఉద్యమముగూర్చి యనుమానముల గలిగియుండుట కవసరములేదు. ఆంగ్లో హైందవ సంఘమున ప్రభుత్వ సభ్యులు గూడ గలరని, ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముబట్టి యూహించనగును. డాక్టరు న. జుండరావుగారు హిందూపత్రికలో, క్షయవ్యాధి నివారణమునకై స్థాపించు ప్రతిష్ఠాపనము గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును పరిశీలించిరా అని ప్రశ్ననడగ, వైద్య విషయముల గూర్చి చర్చించుటకు వాస్తవత్రిక తగిన స్థానముగాదని ప్రభుత్వమువారు జెప్పిరి. ఈనూతన సిద్ధాంతమున కెట్టి యాధారము గలదో తెలియదు. కళాశాలాధికారుల సమావేశము రహస్యమైనది గావున ప్రభుత్వమువారు దాని కార్యక్రమమును వెల్లడింప సమకట్టలేదు. మద్రాసుమెయిలు వ్యాసముల గూర్చి గాని, స్పృహతటాక విషయము గూర్చి గాని, ప్రభుత్వమువారిచ్చి చర్య దీసికొనదలచలేదు. ఇట్టి ప్రత్యుత్తర మొసగబడునని మేము ముందే సూచించితిమి. కాని స్పృహతటాకపు గడవికగూర్చి, అన్వేషక శాఖా విలేఖకులు ప్రభుత్వము వారికి సవిస్తరముగు నిజవృత్తాంతమొందురు బంపలేదో దురదృష్టముగ నున్నది. జావాప్రభుత్వ నియమితుడగు డాక్టరు వాండరు వానుగారు బంగోలునందలి మంచినపులను కొని బైటికి బంపుచున్నారు. ఇందుకు ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించిరిని చెలువబడినది. మంచిజాతి సంతను విదేశీయులు దీసికొనిబోయిన పిమ్మట, హిందూదేశమున మిగిలెడి పశుసంతతి ఎంత దౌస్థిల్యముగ నుండనో యూహించ వచ్చును. ఇట్టి కార్యమునకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుట, ప్రజలలో నాశాభంగము కలిగించును. గుంటూరు నెల్లూరుజిల్లావా రీ విషయమై తమ యసమ్మతి దృఢముగ చెలుపుట యవసరము.

మొత్తముమీద శాసన నిర్మాణ సభా కార్యక్రమము సత్వరమగు మార్పుల కోరుచున్నది. ప్రజాధికార ప్రాబల్యము, స్వపరిపాలనా ప్రదానానంతరమే సాధ్యమగును. ఈ లోపుగ స్వల్ప సంస్కరణముల గోరుటతో కాలము గడుపుట భావ్యముకాదు. గౌరవనీయ సభ్యులు తమ కాలమును శాసన నిర్మాణ సభలో నిరర్థకముగ వ్యయ పుచ్చుటకన్న, దేశమును తిరిగి స్వపరిపాలనావసరముగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించిన, దేశమునకెక్కడ మేలొనర్చిన వారగుదురు.

త్రిశంకు స్వరము.

యూరపియనులకును, భారతీయులకును సహచర్యభావము గలిగించుటకు, కలకత్తాలో కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములు జయముగాంచుట మాకును సంతసమే. కాని దేశభక్త్యదయమును ప్రధానముగ దీసికొనక,

తంత్రములు

జి. శంకరశర్మగారు:—తిరువేదములో రెండవజ్జిక నుండి జి. శంకరశర్మ, బి. ఏ. బి. ఎస్., గారు జిల్లాజ్జిక నియమించబడిరి.

అంటువ్యాసులు:—తంజావూరులో కలగా మహావి మొదలగు అరెటూవ్యాసులు వ్యాపించుచున్నది. వాటిని నశింప జేయుటకు యేర్పాటులు చేయబడినవి.

జడ్డిపదవి:—మైసూరు ముఖ్య న్యాయస్థానము జడ్డి కె. ఎస్. చంద్రశేఖర అయ్యగారి నెలపు కాలములో జిల్లాజ్జిక నన్న హంబామన్నేశ్వరగారు ముఖ్య న్యాయస్థాన జడ్డిపదవికి నియమించబడిరి.

తంజావూరుజిల్లా, రాజకీయ మహాజనరథ:—వైద్యకు సేభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన గా. బి. ఎస్. శర్మగారును ప్రతినిధులు లతో ఇండియా కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రతినిధి సంఘసభ్యులుగ మాంటాగూగారిని, రాజప్రతినిధిగారిని ఈ నెల 26 వ తేదీన ద్వారముట ఢిల్లీకి వెళ్ళివచ్చిన ఈ నెల 17 వ తేదీన జరుపబడవలసిన సభ డిశంబరు నెల 1 వ తేదీన తిరుత్తురామపండిలో జరుపబడును.

బాతీయప్రాతినిధ్యము:—ఈనెల 18 వ తేదీ సాయంత్రము తెంగళూరులో రావులమహద్దూర్ బి. వి. ఆజ్ఞాస్వామి మొదలయ్యారు సి. వి. ఇ. గారి ఆధ్వర్యమున క్రింద బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధు లందరును చాలచుండి సభకు వచ్చిరి. సంస్థానచందలి ప్రతినిధులకు కార్యాలయమునందును బాతీయ ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని సభవారు తీర్మానముచేసిరి.

గినిలో ప్రమాదము:—మైసూరు గినిలోని 89-వ పరం బాలో గత శుక్రవారమున నొక ప్రమాదము జరిగెను. పరంబా వై ఒక మేస్త్రీయు ఇద్దఱు కూలీవాండ్రును పనిచేయుచుండిరి. వారు పనిచేయుచుండగ నొక పెద్దరాయి ప్రవేశించి, వారికి గాయములు తగులుటచే వారు ఆస్పత్రికి దివంగతులైరి. మేస్త్రీయును ఆర్మ్యుగ వున్న నొక హుళివాడును ఆ దినముననే ఆస్పత్రిలో భుజించిరి. మూడవవాడు బ్రతికియున్నాడు.

బ్రాహ్మణేతర నాయక మహాజనరథ:—ఈనెల 20వ తేదీన తిరువల్వేలిలో వైద్య జరుపబడును. తెలప్రోలు రాజా గారు సభాధ్యక్షులు వహించెదరు. దాక్షర నాయకు, రావు బహదూరు త్యాగరాయశెట్టిగార్లు మొదలగు గౌరవ ప్రతినిధులు సభకు వచ్చెదనని తలంపబడు చున్నది. సింగంపల్లి జమిందారుగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నున్నారు. పి. వెల్లియప్ప పిళ్లగార్లు ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులుగ నున్నారు.

అత్తుకాశ్య:—మధురలో తైలకేలో ఘోరకడగ నుండిన బ్రాహ్మ గారు సుమారు 3 మాసముల క్రిందట కాల భగ్యము నొందిరి. వారిభార్య నాటినుండియు మనస్సులోని దొంగచే గిరాహుకములు లేక తీసివేయబడినది. స్వదేశమును స్కాటులండునకు పోవుటకు సామానము సిద్ధపరచెను గాని ఏకారణమునో మరల నా ప్రయత్నమును మానుకొనెను. గత శుక్రవారమురాత్రి ఆమె తన యింటపొరుగుననే యుండిన చెరువులోపడి ఆత్మహత్యను గావించుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

మ్యూజిసింగుల స. సభాధ్యక్షులు:—బొంబాయి రాజధాని యందలి ప్రతి సభ్యమునకు మ్యూజిసింగుల సంఘాధ్యక్షు డామ్యూనిసిపాలిటీ వారిచేతనే ఎన్నుకొన వలెననియు 1918-వ సంవత్సరమున గాన ఉత్తరువు చేసిరి. ఇదివఱకు కెప్టెన్ 14 నగరము లీ స్వేచ్ఛను అనుభవించు చున్నది. ఇక ముందు వత్తి 14 లుగ నగరము లీ స్వేచ్ఛను అనుభవించు నని తెలియుచున్నది. సింగు చేతపు కమిషనరుగారు గూడ యిట్టి ఆజ్ఞను సింగుచేతమున ప్రకటించి, ప్రస్తుతమున్న ఆధ్యక్షుని అధికార కాలము ముగియగనే నియోజితుని అధికారము ప్రారంభ పగును.

తిరుమనావల్లి ఆదిద్రవిడ సంఘము:—ఈ నెల 19 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు వై సంఘము వారి యాజమాన్యముక్రింద తిరుమనావల్లిలో సెలవహారంగ సభ జరుప

బడెను. డి. ఏ. జి. రత్నము, బి. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులు వహించిరి. స్వరాజ్యాంధోళనమును ఆత్మపణితేయుచు సభాధ్యక్షులు ఉపన్యసించిరి.

సభవారు స్వరాజ్యాంధోళనమును నిరసించుచున్నార. మాంటాగూగారికి స్వాగత. మొసంగుచున్నారు. నిర్బంధప్రారంభవిద్యను విక్రీలిగ గోరుచున్నారు. అను తీర్మానములు చేయబడెను.

భారతీయక్రైస్తవులు-స్వరాజ్యము:—ఈనెల 18-వ తేదీన కొయిలబుత్తూరు జిల్లాలోని భారతీయక్రైస్తవు లందరును కోయిలబుత్తూరులో సెలవ సభకు గావించిరి. సభకును మొదలయ్యారుగారు సభాధ్యక్షులు వహించిరి. సభకుం దారుగురు క్రైస్తవ మతబోధకులుండిరి. రెండవసభాదయ ఎస్ బాండిగారు సభజరుపబడుటకు గల ఏర్పాటులలో చాలతేద్య వహించిరి. సుమారు 500 వంద ప్రతినిధులు సభకు ఆంకరించిరి. ద్రవిడములోనే అందరు సుపర్యసించిరి. హిందువులు స్వరాజ్యమునకు తగియుండ లేదనియు, హిందువులకు స్వరాజ్యమునిచ్చుట సభవారికి సమ్యక్తము గాదనియు కాసననిర్మాణసభలోను, బోర్డులలోను, క్రైస్తవులకు ప్రాతినిధ్య మొసంగ బడుటకు సభవారు కోరుచున్నారనియు మదికొన్ని విషయములనుగూర్చియు తీర్మానములు చేయబడెను.

రంగూను వార్తలు.

కోక్రిక్లెట్ ఫౌలంజిష్టులకు గాన (1) కప. 5 పి. యల్ క్లబ్ (2) రంగూన్ మహమ్మదీయ క్రిక్లెట్ క్లబ్ (3) పోర్చుగీస్ క్లబ్ (4) ఇస్లమిక్ క్రిక్లెట్ క్లబ్ (5) డయాస్ యన్ ఫౌల్స్ బాయిస్ క్లబ్ (6) ఇండియన్ క్రికెట్ మన్ (7) టెడ్ ఫోర్డ్ రిజిమెంటు (8) ఎస్. కెడ్డియార్స్ మైన్ ఫౌల్స్ ప్రజేపి చెర.

ఈ నెల 7 తేదీ బుధవారమున ఆల్ బర్మాపోలీసు టోర్న మెంటు కాలిబంతియు టాంగు జిల్లావారికిని రంగూన్ జిల్లావారికిని జరిగెను. టాంగు జిల్లావారు ఒక మూడును గెలిచిరి. టాంగువారిలో ఆడుటకు ఆర్మీ తలసీబారు ఆడినందున గెలుపు గెలుపు కాదని ఖండితముగా అభిప్రాయము తెలుపుటకు రంగూన్ టీము మాండలేకు వెళ్లెను.

అక్టోబరు 27 వ తేదీతో ఆరవవారములో బర్మా రైల్వేస్ రాబడి రూ 4, 95, 807 లు, గత సంవత్సరము ఇదే వారముయ రాబడి రూ 5, 21, 854 లు; మొత్తము రాబడి 1 వ అక్టోబరునుండి రూ 15, 57, 317 లు, గత సంవత్సరపు రాబడి ఇదేవారమువరకు రూ 17, 44, 869 లు.

చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభా సమావేశము

నిన్న సాయంత్రము జరిగిన సభలో ఆరు ఇండియా కాంగ్రెసుమిటికి 1918-వ సంవత్సరమునకు ఈ దిగువపేర్లు గల ప్రముఖులను నియోజించిరి. దివాన బహదూరు ఎ. ఎ. ఏ. గోవిందరావునాథయ్య; ఎస్. కన్యారెంగయ్యగారు; దివాన బహదూరు పి. కేశవశర్మ; గా. బి. వి. నరసింహయ్య; ఎస్. జి. నరేశ్వర; జి. ఏ. నరేశ్వర; గా. మోచెర్ల రామచంద్ర రావు; గా. బి. కే. రామానాథాచారి; కి. పి. రామస్వామయ్య; ఏ. రంగస్వామయ్యగారు; గా. బి. ఎస్. శర్మ; గా. బి. ఎస్. క్రీనివాసకాశ్రీ; గా. బి. వేంకటకవిరాజు; బి. పి. వాడియూ; గా. యాదాబుమన్నెను సామెలు బహదూరుగార్లు.

ఈదిగువ తీర్మానము లేక్రీరముగ నామోదించబడినది. 1 మహమ్మదాలీ మేకతాలీగార్ల నిర్బంధవాసమును నెలంటే రద్దుపరచవలెనని ఈసభవారు రాజప్రతినిధిగారిని కోరుచున్నారు. 2 బంగళామున కొందరు పాశ్చాత్యులను భారతీయులను కలసి సభచేసి నూదించిన ప్రభుత్వ విధాన సంస్కరణములు ఈ దేశమునందలి రాజకీయభివృద్ధికి చాలహానికరము లని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 3. కాగ్యనిర్వాహకసంఘమువారి కనకర వని రోచినతో చెన్నపురిలో డిశంబరు నెల మూడవ వారమున ప్రత్యేక రాష్ట్రీయసభజరుపుటకును ఆసభకు ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధి గార్ల నాహ్వానించుటకును ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 4. డిశంబరునెలలో కలకత్తాలో, జరుగనున్న కాంగ్రెసు సభకు ఆంగ్లదేశమునందలి కార్మిక సోదరీ సంఘప్రతినిధులను పంపుటకు కార్మిక సంఘకార్యదర్శి యగు రైలు హానరును ఆర్డరు ఆండర్ను గారికి ఆహ్వానమును పంపుటకు కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని కార్యదర్శులకు కోరుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉభయసంఘములకును ఎటులయినను సమాధానము సమకూడిన జాలునని దలంచువారు దేశ హితమును సమకూర్చజాలరు. కాంగ్రెసు సంస్కరణముల ముఖ్యసూత్రము రాజ్యాంగసభ శాసన నిర్మాణసభకు లోబడియుండుట. ఈ సూత్ర మవలంబించబడిన గాని, బాధ్యత గల ప్రభుత్వ స్థాపనము సాధ్యము గాదు. ఈ సత్యమును మాంటాగూగారు తమ మొసపాటేమియూ నివేదికమున ప్రస్తుతము గావించిరి. ఇందుకు భిన్నముగ విధాన మొకటి దయారుజేసి, దానికి యూరపియునును హైందవులును అంగీకరింపవలయునని గోరుట, ధర్మము గాదు. నూతన విధానవాదులు గోరునది స్వపరిపాలనము గాదు. స్వపరిపాలనమును శకలములుగ నొసకవలయునని వారి యాశయము. అట్లాసగటలో గూడ ప్రజల స్వపరిపాలనా శక్తిని కరిక్షించుటయే వీరి ముఖ్యద్దేశము. కొన్ని శాఖలను ప్రజల యధీనముం దుంచి, మరి కొన్ని శాఖలను అధికారవర్గమువారియం దుంచి కోశాధికారమును ప్రజల కొసగకుండు, ప్రభుత్వయంత్రము నమపుట దుస్సాధ్యము. ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కనస్తులని యతిసులభముగ నిరూపించుట కింతకన్న మార్గము వేరు గాన్పించదు. ఇట్టి విధానమునకు బాతీయవాది యగు సి ఆర్. దాసుగా రెటుల యంగీకరించిరో తెలియుదు.

నూతనవిధాన వాదులసిద్ధి ప్రశంకు స్వము చిత్ర అంతరాళమున వ్రేలాడుచున్నది. దేశహితము గోరు భారతీయు లెవ్వరి విధాన మంగీకరింపరు. మొయిలు పత్రికయు, ఇంగ్లీషుమెను పత్రికయు, యీ విధానమును తీరస్కరించు చున్నవి. భుపేంద్రనాథ బాసుగారును, కర్పిసుగారును చేతులుగలిపి, నూతనవిధాన మొకటి ప్రదర్శించబూనిరి. ఉభయపక్షములకును సమాధానము గుడుడుటకు, సమాన వేషక యుండవలెను. స్వపరిపాలనము నంగీకరించుచు యూరపియునులక్ష్యమును పెంపొందించుట కవసరముగ విధానము గోరుచో, సమాధానముగు రవచ్చును. పునాదులగూర్చియే యంగీకారము లేనపుడు, సమాధానముకొరకు బ్రయత్నించుట నష్టదాయకము. ఇందు విషయమై నిన్నటి మొయిలు పత్రికగూడ మేము సూచించిన యభిప్రాయమునే సూచించినది. భారతీయనాయకులుకాంగ్రెసుసంస్కరణములకు బద్ధులైయున్నారు యూరపి యనులు వారి సభాతీర్మానములకు బద్ధులైయున్నారు. ఉభయసంఘములవారు కలసి యోచించని ఎట్టి విధానమైనను ఉభయలకును ప్రామాణ్యము గాజాలదు.

అననసరముగ దేశాభ్యుదయమున కభ్యంతరముల గల్గింపక, భారతీయు లందరును కాంగ్రెసు విధానమునకు బద్ధులై తమ పాంథల దెలుపుట ధర్మము.

లాయడుజార్జిగారి సమాధానము

వీరు ఆస్కిన్సుగారి కిచ్చిన యువన్యాసము ప్రజల సందియములనెల్ల బాపగలుగును. నిజము దావక, యున్నదున్నటుల జెప్పుటయే, లాయడు జార్జిగారి ప్రధానోద్దేశము. సత్యము రుచికరముగ నుండుట కష్టము. కాని సందిగ్ధ సమయములలో నిజము దాచిన యెడల, విపత్తు వాటిల్లును. లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగముచే, సంగ్రామవ్యూహపు విక్రమమున కన్ని జాతులవారును సమ్మతించిరి. అమెరికానా రత్నవృత్తాసము జూపిరి. ఇట్టి భావమును మిత్రమండలిలో ప్రజ్వరిల్లజేయుట, లాయడు జార్జిగారికి విజయ మని చెప్పవచ్చును.

స్థానిక చార్తలు

(0) జరుగబోవు సమాచారములు.

21-11-17 నెలకుమిటింగు సా|| X|| 4-80
మ్యూజియము నాటకశాలలో గానవిశోదము సా|| X|| 6-15
22-11-17 వీరవీరవారము పట్టప్రదానసభ సా|| X|| 4-80
80 ఆస్తుల నాక సహాయము స్కూలులో తాగులు
ప్రవర్తనము మ్యూజియము నాటకశాల సా|| X|| 6-15
1-12-17 నెలకు ఆంధ్రము చరిత్ర భవనము ఆస్తు
త్రినాక సహాయము గార్హస్థ్యము సా|| X|| 4

బాండువానిద్రవ్యము:— నేటి సాయంత్రము
5 గంటల పిమ్మట స్కూలులో చెన్నపురి వంటియరుగార్లు
బాండువాని బాండును వాయిచెడురు.

ప్రీక్షల పరిక్ష:— గత అక్టోబరు నెలలో జరుపబడిన
ప్రీక్షలపరిక్షలో ఈ దిగువ నెంబరులకు కృతార్థులైరి. 11, 12,
18, 15, 20, 22, 26, 34, 37, 40, 44, 46, 51, 52, 54,
55, 58, 59, 61, 63, 69, 70, 71, 74, 78, 82, 84, 87,
89, 91, 92, 100, 101, 102.

కలవల కణ్ణుశ్రేణి బాలికా పాఠశాల
చింతాద్రిపేట:— ఈ పాఠశాల వార్షిక తీర్మాన బహుమాన
ప్రదానసభ ఈ నెల 23-వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయం
కాలము 5 గంటలకు పచ్చపు కళాశాల భవనమున గా||
స్వా|| టి. వి. శేషగిరిఅయ్యరు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి ఆధ్వర్య
క్షుణ్ణింద జరుగును.

గుంటూరు స్వరాజ్యసమితి:— గుంటూరు స్వ
రాజ్యసమితి సంవత్సర తీర్మానము రాబోవు 25 వ తేదీని త్రియత
పంపరినాన కాశీనాథ, తెలంగాణ అధ్యక్షత క్రింద జరు
పబడును. డాక్టరు పట్టాభిశేకారాయణగారును సభసలకరిం
చెడురు మహమ్మదాలీ సోదరుల నిర్బంధవిమోచనమునుగూర్చి
తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడును. అందఱును రాత్రి 8 గంటలు.
(తంతివార్త).

మళయాళ కల్పవారు:— ఈ నెల 22 వ తేదీ
సాయం కాలము 6-15 నిలకు వైక్లవవారు యీసంవత్సరము
పట్టుములను బడసిన మళయాళ విద్యార్థులకు రాజధాని
కళాశాలమండరమున విందునుచేయుదురు. కనులపూర్ మో
పిల్ గారు సభాధిపత్యమును వహింతురు, సి. కన్నె రామకృ,
బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు విద్యార్థులకు స్వాగతముచుచుఉప
న్యసించెడురు.

ప్రత్యేక గుంటూరుమండల సభ.
ఈ నెల 25 వ తేదీని జరుగబోవు గుంటూరు మండల
సభకు చేపల్లివాసులు, విద్యార్థులు, భూస్వాములు
నగు పాతూరి అప్పయ్యచౌదరి గారధ్యక్షతవహింప దయతో
నంకిరించిరి. పోయినసారి జరిగిన గుంటూరు మండలసభకు
వీరు ఆహ్వాన సంభాష్యులుగా నుండియుండిరి. మండలమునం
దలి వివిధభాగములనుండి ఆసేతులు సభకు వచ్చెదరని విశ్వ
సింపబడుచున్నది. (తంతివార్త).

మ్యూనిసిపాలిటీలకు విరాళములు:— ఈక్రింది
మ్యూనిసిపాలిటీలకు యీ దిగువ మొత్తములను దొరతనమువా
కొనగిరి. అనంతపురము 2040; చాలాజపేట 2400; భోగిగు
పేట 4830; మంగళూరు 2300; కోయంబత్తూరు 5000;
భర్మపురము 2000; ఈశోడు 3000; కడప 10710; కాకినాడ
1250; ఏలూరు 5000; నర్సూలు 8128; దిండిగల 7600; తల
చేర్లి 3550; విరుదాచిపట్టి 4080; నేలము 5000; తిరునల్వేరి
9150; మొత్తము 76043 రు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసంఘము:— ఆంధ్రస్వాతంత్ర్య
కాలిభ్యము:— ఈ సంవత్సరము పట్టప్రదాన సభయందు పట్ట
ములను బడసిన స్వాతంత్ర్యులకు చెన్నపురి ఆంధ్రసంఘము
(ఆంధ్రా యూనియను) వారు ఈ నెల 23 వ తేదీ శుక్రవా
రము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు విజ్ఞోరియా పురమున
రమునందు ఆతిథ్యము సొసంగుదురు. గా|| ఎ. ఎస్. కృష్ణ

రావుపంతులుగారు సభాధిపత్యమును వహించెడురు. కార్య
క్రమము ఉపాహారములు, వైభవాధ్యక్ష, సభాధ్యక్షుని ప్రారం
భోపన్యాసము, స్వాగతపద్యములు, హాస్యగీతములు, ప్రహస
నము, సాంస్కృతికమునకు మాతృభూమికి స్వాతంత్ర్యులకు వరుసగా
అభ్యర్థులను బాంధవుల ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణగారును
వేపా రామేశంపంతులుగారును స్వస్థివచనముల నుడువుట;
స్వాతంత్ర్యుల ప్రత్యుత్తరము, వరయొక ప్రహసనము, సభాధ్యక్షు
ని ఆంత్యోపన్యాసము, వందనములు.

వదంతలు:— చెన్నపురి బహులలో చాల వదం
తులు నిరాధారముగ కలుగుచుండును. ఇపు డట్టివదంతి యొ
కటి మరల వివచయ్యుచున్నది. ఇదివరకు పలుసారు లీ వదం
తిని వినియుండుటచే మరల వివచయ్యుచున్న దని వ్రాసితిమి.
తెలంగాణ కొడగుప్రాంతములను ఇండియా దొరతనమువారు
చెన్నపురి దొరతనమువారి కిచ్చివేయుట కిపు డారెండు ప్రభు
త్వములకును రాయబారములు జరుగుచున్న వని వదంతి కలిగి
యున్నది. ఈ రెండు ప్రాంతములకును చెన్నపురి దొరతనము
వారు కార్య నిర్వాహకో ద్యోగులను నియమింతురుట. ఆ కారణ
మును బట్టి యే దాని యం
దు కొంత యాచిత్యము కలదు. దీనియం దెంత నిజము కలదో
మాకు తెలియదు గాని లాస్సాన్ ప్రభువు రాజప్రతినిధిగా
నున్న పు డట్టిమాన్యుజుంగగూడదని కొడగువారు మైసూరులో
విజ్ఞప్తిని సమర్పించిరి. అట్టిమాన్యు జుంగదని రాజప్రతినిధిగా
రవుడు నుడివిరి. ఇపుడు హిందూదేశమునం దంతయును మార్పు
కనబడుచుండుటచే కొడగుప్రజలయందు గూడ నట్టి మార్పు
కలిగినదేమో మేము చెప్పజాలము. (మదరాసు మెయిలుపత్రిక)

దక్షిణ ఆంధ్రాటమండల ఆనంద మహాజనసభ:—
ఈనెల 18-వ తేదీని కడలూరులో జరుపబడిన దక్షిణ ఆంధ్రా
టు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యుల సమావేశములలో ఈ
నెల 25-వ తేదీని చిదంబరములో జిల్లామహాజనసభను జరు
పుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఇండియను పేట్రియటు ప్రతికా
సంపాదకులగు దివానుబహదరు కరుణాకర మీననుగారు
సభాధిపత్యమును వహించిరి.

సందర్శనములు:— రాజప్రతినిధి ఇండియా కార్య
దర్శులు 20 వ తేదీ నీ క్రింది మహానీయులకు దర్శనమిచ్చిరి:—
సంయుక్తరాష్ట్ర వర్తకసంఘ ప్రతినిధి బాబు విక్రమాజితు
సింగు, రాయ కృష్ణాజి సంయుక్తరాష్ట్ర వర్తకసంఘము
అభిభారత క్షత్రియమహాసభా ప్రతినిధులు బాబు గంగా
రామ, బాబు రావీంద్రచౌలాల్, ఆహీరు క్షత్రియమహాసభ
బాబు మిశ్రసింగు, బాబుపాస్ సింగు, రిడరు ప్రతికా సంపాద
కుడు సి. వై. చింతామణిగార్లు.

వంగరాష్ట్ర కాసనసభ:— విద్యాకాళిను గూర్చి
పట్టిక నర్మికు కమిషను వారొనర్పినసిఫార్సుల సంబంధించిన
రిపోర్టును విమర్శించునమి త్తము రాష్ట్రీయసంఘ మొకటి
యేర్పరుపబడుననియు ఈ సంఘమున భాగీతీయుల ప్రతి
నిధులు బలముగ నుండుననియు 20 వ తేదీ సభయందు ప్రత్యు
త్తర మియబడినది. నవంబరు 18 వ తేదీలోపున 810 పైని
కుటును; 60 మంది అనుచరులును పంపబడినయియు ఇండియా
రక్షణసేనయందు చేర, 2250 మంది దరఖాస్తుల నంపిరియు
వేరొక ఆసధికార సభ్యులకు ప్రత్యుత్తర మియబడినది. బాధ్య
తా పూర్వకమగు పరిపాలనము నెలకొల్పుట తమ కిష్టము
లేదని చెప్పవు ఇండియా కార్యదర్శి కనుపబడు విన్నపమున
సంతకముల చేయుట మానవలసినదని హాళిగురుద్యోగులు
బోధపటచుచుండిరను నింద తెట్టిబిధమగు నాధారములేదని
గా|| అత్తులు చలద్రమత్తాగారికి ప్రత్యుత్తరమియబడినది. బంగా
ళమున విప్లవోద్యమమును గూర్చి గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగ
మున వివరించిరి.

బాఫా, రామలెలు బట్టుట
లండను, నవంబరు 19:— బాఫాను మూడువందలమంది
కైదిలతో ఆక్రికదిశము లాక్రమించినవి. ఫలవంత మగు
మొక ప్రదేశమునకు మధ్యమమున లిడారామ్ అనుస్థానము
కలదు. ఈ ప్రదేశము విస్తారముగ సాగుబడిలో నుండి, కిట
కిటలాడు జనసంఖ్యకు జీవనాధారమై యున్నది. తురుష్కు
లతి త్వరితగతి నీ పురమును వీడినందున నష్టము కలు
గ లేదు. ఆబాఫా మెయిలు 15 వ తేదీని చిన్న
యుద్ధము జరిగెను. ఈ యుద్ధమున మొదలము లతి తీవ్రత
తోడ పర్యవేక్షించి దాటుకొనిపోయి తురుష్కు సేన నిచ్చ
వచ్చినట్లు ఖండించెను. మూడు వందలమంది తీవ్రమైన
బంధించినవి. చచ్చినవారి సంఖ్య నాలుగువందలు.

ఇంగ్లాండు ఇండియాదేశములు.

ఒక కలకత్తా పత్రికకు లండను విలేఖకుడు
ఇటుల వ్రాసెను.

యుద్ధములన ఆంగ్ల దేశమునకు చాల హేలు కలిగినది.
అది నిస్సంశయము. యుద్ధరంగమునకు మేము చాల సమీప
ముగ నున్నాము. మీరు మిక్కిలి దూరముగ నున్నారు. నిజ
మగు యుద్ధరంగము స్థాండయుద్ధమేమేకాని వేరొకటిగాదు.
యుద్ధములన మాకుగల విచేక హీనతచాలవరకు తొలగి పో
యినది. ఆ కారణమున ఆంగ్ల దేశమునందలి సమీపాంగులకు ఇండి
యాదేశమునందున్న "యురొపియను అసోసియేషనులు" అను
విచిత్ర సంఘముల విషయమంతగా తెలియదు. ఈయురొపి
యను అసోసియేషనుల భావములందు యుద్ధ మెట్టిమార్పును
కలిగించినట్లు కనబడదు. అవి ప్రస్తుత కాలమునకు ప్రాచీన
శిథిలతుల్యములు విచేక భూస్వములు. నిజముగ వానిని తలచు
టన్న మాకు సందిగ్ధత కలుగుచున్నది. ఆసియానెంటుగారి విడు
దలవలన సాంస్కృతికాహము కలిగినదని చెన్నపురి అసోసి
ఏషనువారు మాకు వ్రాసిరి. మాంటాగూగారిని గూర్చియు
వారి సంస్కరణములనుగూర్చియు తమకు చాల భయముకలిగి
యున్నదని కలకత్తా అసోసియేషనువారు వ్రాసిరి. ఈ వ్రాత
లను చూచి మేము కనులను బాగా నలుపుకొని పరికించి
అలాత నిశ్చయమని గ్రహించి ఏల ఎంతవరకు అడుగుచున్నా
ము. యుద్ధములన మార్పుకృషము మారినది. ఉదాహరణగా
పూర్వాచారములలోను గూడ మార్పు కలిగినది. స్థితిగతు లన్ని
యు మారినవి.

ఇండియాలోనున్న యురొపియను అసోసియేషనుల
భావములు గూడ నటులనే మారవలెను. వారి ఆక్షేపణలకు
వారి భీతికి వారి ఆగ్రహములకు ఇదట వెనుక హంగు
చేయు వారెవరును లేరు. యురొపు లందలి అన్ని దేశ
ముల వారి భావములను సంపూర్ణము గ మార్చివేయుచు
న్న ఈ మెనప్రశయము ఇండియాలో నున్న మాప్రతినిధుల సోద
రుల భావముల నేమియును మార్పు కలిగి యుండలేదా? ఈ
మహా ప్రశయమును గూర్చి గ్రహించుటలో మీ రెంత వెనుక
బడి యున్నదియు మాకిప్పుడే గోచర మగుచున్నది.

ఇండియాలోని పాశ్చాత్యులకును యుద్ధాత్ములకును
నిగూర్చియే భీరుడునున్నారా? వారింకను గతకాలము
నందే యున్నారా?

"ఈయురొపియను సంఘముల వారిని ఆరువారములు
కందకములలో నుంచినవారికి బుద్ధిరాగలదు. ఇదేమే మంచినది"
అని ఒక పూర్వాచార పరాయణుడగు (బాగుగాగమనింపుడు
ఉదారకక్షలోని వాడుగాడు) పార్లమెంటు సభ్యుడు వాగో
చెప్పెను. వారిభావములు మాకు తెలియకుండుట వింతగాదు.
ఈ విశ్వప్రశయములన మాభావములు పూర్తిగా మారినవి.
ఇండియాలోని పాశ్చాత్యుల భావములు మారలేదను విషయ
ము లను మేము విశ్వసింపజాలకున్నాము.

ఆంగ్లదేశమునా రెట్లు తలచుచున్నారు. విద్యండు
ఇండియాదేశముల సమస్యలు వారి కొక్కరికినే గోచరిం
చున్నవి. ఆ రెండుసమస్యలను ఒక మెట్టునందే యున్నవి.
పురోగమనము హానికరమైనను చలనము కలిగింపకుండుట
ప్రబల హానికరమని ఎల్లవారు నేకాభిప్రాయులై యున్నారు.
యుద్ధ మంతివర్తము వారందరును మాంటాగూగారి పక్షమున
నున్నారు. ఇండియా సమస్యలను పరిష్కరించుటకుండు
కర్తవ్యము, మిల్ను ప్రభువులును బోసగ్లాగారును మాంటాగూగారి
విధానము నామోదించి యున్నారు. ఈ దేశమునందు పూ
ర్వాచారపరాయణులు గూడ కాలానుగుణ్యముగ ముందంజ
వేయుచున్నారు. ఇండియాలోని పాశ్చాత్యులలో గొప్పవా
రును కొద్దివారును గూడ వెనుకంజయే వేయుచున్నట్లున్నది.

ఇందులకేమి కారణము. అది మేము తెలిసికొనజాల
కున్నాము. ఈ మహాత్కారమును మహాత్తరముగ నొనర్ప
వలె ననునదియే ఈయుద్ధములన మేము ముఖ్యముగా నేర్చు
కొనిన విషయము. నిశ్చయముగ యధార్థముగ నిది సామాన్య
మగు నీతికాదు. వారి సోదరులమును జ్ఞాతులము నగు మేము
ప్రహసనాకముకొరకు పోరుచున్నామను విషయమును ఇండి
యాలోని పాశ్చాత్యులు మరచిరా?

ఆంగ్లదేశ మిప్పుడు నూతనభావభరిత మగుటకేత
మాంటాగూగారి విధానమునకు ప్రతికూలవాద మేదియును
వివచయ్యుటలేదు. సిడన్ హము ప్రభువు చిందులు దొక్కెను.
అత డెవ్వరి ప్రతినిధియును గాదు. ఆంగ్లదేశీయు లందరు నా
తనిచర్యను ఆశ్చర్యముతో తిలకించి అతడు లోకప్రాయు డని
భావించిరి.

ప్రధానవిషయ మేమనగ లేపు ఏర్పడవన్న సామ్రా
జ్యమహాసభయందు స్వపరిపాలనమును బాధ్యతయు గల భరత
ఖండమునకు స్థాన మేర్పడవలెను. గత్యంతర మేమియును
లేదు. చక్రభ్రంశము సంపూర్ణమైనది. మా దొరతనమునకు
ఆంగ్లదేశమునందలి ప్రజాస్వామ్యవాదు లందఱు మూలా
ధారముగ నున్నార. (హిందూపత్రిక)

చెన్నపురి శాసనసభ.

(0)

నిన్నటి కార్యక్రమము.

చెన్నపురి శాసన సభ నిన్నటి మధ్యాహ్నము సభా భవనము నందు గవర్నరు గారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశ మయ్యెను. ముందు ఎ. బట్టెరకర్లు, జె. జె. చౌదరిగార్లు, ఎం. ఇ. కొంచెన్ గార్లును ప్రమాణములను జేసిన వెనుక తమ తమ స్థానముల నలంకరించిరి. సభ్యులడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు ప్రకటించబడిన. వెనుక అధ్యక్షులు ఏజెన్సీ మండల ములలో వడ్డీలు, పట్టా పరివర్తనలను గూర్చిన శాసనము గవర్నరు జనరలు గారిచే జూలై 26-న తేదీ నామోదించబడినట్లు తెలిపిరి. ఈ శాసనము చెన్నపురి శాసన సభలో గత మే 24 తేదీని ఆంగీకరించ బడినదియు, దానిపై జూన్ 23-న తేదీని గవర్నరుగారు తమ సమ్యక్తి తెలిపినదియు, శాసన సభా కార్యక్రమ శాసనపు 23, 24, 31, 32 నిబంధనల సందర్భ మున మే 22-న తేదీ సభలో నుపపాదించబడిన సవరణలు జూలై 11-న తేదీని గవర్నరు గారిచే సంగీకరించ బడినదియు కార్యదర్శి ప్రకటించెను. గ్రామకోర్ట్ల శాసనపు సవరణ బిల్లు సందర్భమున ఎం. ముప్పిర నాయుడు గారు, సి. సి. కవన్ దన్ (ఉత్తరార్ధాంశ) గారును లేఖలు ప్రాసరినియు కార్య దర్శి తెలిపెను.

గిల్బర్ట్ గారు గ్రామకోర్ట్ల శాసనపు సవరణబిల్లు నుప పాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ బిల్లు నుపపాదించుటయందు విలేజ్ కోర్ట్ల లాభములను ప్రజలయందు వ్యాపింపజేయుటయు ను ఆకోర్ట్లకు గల అధికారము నెక్కువజేయుటయును మా ముఖ్యోద్దేశములు. విలేజ్ మునసులుచే 125 వేల కేసులు వైసలుచేయుటగా విలేజ్ కోర్ట్లచే 8 వేలకు తక్కువకేసులు వైసలు చేయుటయే. కోర్ట్ల నిర్ణయము విషయమున ప్రజలలో ఈ కోర్ట్లయందు నుముఖ్యత్వము వ్యాపింపలేదు. విలేజ్ కోర్ట్లలో నియమించబడుచున్న తమను నియమించినవారి వైపు ననే పక్షపాతము గలిగియుండును. దీనివలన ప్రయోజనము లే నందున రెండు 12 మంది వజరుగల సభ్యులుండునట్లుకపంచా యికోర్ట్ల నేర్పడచుటకు ఈ బిల్లు 7 వ క్లాజులో గలదు. ఈకోర్ట్లల విచారణాధికారము 20 రూ॥ల నుండి 50 రూ॥ల వజరు వృద్ధిచేయుటకును, సివిలు కేసులలోపాటు, చిన్న చిన్న క్రిమినలు కేసులనుగూడ విచారించుట అధికారము నొసంగు టకును నిశ్చయింప బడినది.

శ్రీవాస అయ్యంగారు తీర్మానము ననువదించిరి. గొ॥ ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు బిల్లు నాడేపించుచు పంచాయితీదార్లు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడక కలెక్టరుగారిచే నియమిం పబడుచు రెనియు దానివలన ప్రయోజనములేదనియు, పంచాయితీల అధికారమునే విలేజ్ మునసులకుచ్చుటయు ఆడేపణి యనునదియు చెప్పి ఈ బిల్లును కడపటిపర్యాయము సమయమున పునః ఈ విషయములను జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెనని నడిపిరి. పి. కిరరావుగారు తాము బిల్లును పూర్తిగా త్రోసివేయ జాల మనియు, కాని బిల్లు ఉపయోగము చుట్టుకు సంక్షేపస్పద మనియు చెప్పి పంచాయితీలకును విలేజ్ మునసులకును సమా నాధికారము నొసంగుట నాడేపించి సివిలు అధికారమైనను పూర్తిగా గ్రామకోర్టుల నీయవలెనని చెప్పిరి. ఒక గ్రామము నందు ఒక్కకోర్ట్ ఉండవలెనని గాని రెండుండగూడదు కలెక్టరులచే నేర్పడుపబడిన కొద్దయందు గ్రామస్థులవిద్యా సముండదు. రంగాచారిగారు తీర్మానము నాడేపించుచు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన పంచాయితీదారులు లేనిదే పంచాయితీల వలన ప్రయోజనము లేదనియు అట్టి పంచాయితీలు వాస్తవమగు పంచాయితీలు గాదనియు, పంచాయితీ దారులను నిలుపుదలచేయుటకును, బర్రరపుచేయుటకును కలెక్టరుల కధికార ముండగూడదనియు, ఈ అధికారమున్నచో మర్యాద స్థులగు గ్రామస్థులు పంచాయితీదారులుగా రానొల్లరనియు, బంటుంబాదాయవిభాగముల తగాదాలు, మున్నగు సివిలు కేసు లు ఎంత విలువగలవైనను ప్రజానియుక్త పంచాయితీ దార్లనే సమర్థింప బడవలెననియు ఈ పంచాయితీలు జిల్లాకోర్టులకే పూర్తిగాలిగి యుండవలెననియు చెప్పిరి.

పి. కె. రామానుజాచారిగారు బిల్లునుగూర్చి చెప్పెను బిల్లులో విలేజ్ మునసుల అధికారవర్ణనలు లెక్కపెట్టెనుగా తేదీనియు పంచాయితీదార్లను ప్రజలెన్నుకొనవలె ననియు నడిపిరి.

మో. రామచంద్ర రావుగారు నడువుచు ప్రస్తుతము పంచాయితీ లాంఛనుకోట్ల బిల్లునందు నూడింపబడిన వ్యాయ కాభివృద్ధి శాసనము దాని కొనంగవలెనని చెప్పిరి.

కె. రామయ్యంగారు చెప్పెను ధన విషయము గాని అన్ని కేసులను విచారించుటకు పంచాయితీల కీయవలెనని చెప్పిరి.

తరువాత బిల్లుసభలో చదువబడిన. బిల్లునుగూర్చి ఆలోచించుటకుముందు దానిని ప్రకటించుచున్న చెప్పిరి. ఎస్. శ్రీని వాసయ్యంగారు నావ్ గారు, అజియడ్డిక్ సాహెబ్ గారు ఎస్ రామచంద్రరావుగారు, యం. రామచంద్రరావుగారు, ఆ. నుబ్బరాయలురెడ్డిగారు, సదాశివ భట్టుగారు, ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు, గిల్బర్టుగారుగల ప్రత్యేక సంఘమువారి బిల్లు ను చర్చింపవలెనని నిశ్చయింపబడిన. కడపటితీర్మాన ముమో దితమయ్యెను.

మొదటికి రిజిస్ట్రేషను శాసనము

ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుగారు 1914-న సంపు మొదటికి రిజిస్ట్రేషను శాసనపు సవరణబిల్లు నుపపాదించ ననుజ్ఞ చేడిరి. కొన్ని మరతుల క్రింద బిల్లు నుపపాదించుటకు ప్రభుత్వము వారు, సమ్యక్తించితిమని తెల్పిరి. కాని ప్రభుత్వము వారి మర తులు గల ఉత్తర మింకను రానందున కృష్ణరావుగారు కొంత కాలమైన తర్వాత నుపపాదించెదమని తెల్పిరి.

కృష్ణజిల్లా విభజనము

కృష్ణజిల్లా విభజనము విషయపు నూచనలను విచారిం చుటకు ముందు దానిని ప్రకటించ వలెనని మో. రామచంద్ర రావుగారు నూచించిరి. దీనిని కే. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగారు నడిపించిరి. గిల్బర్టుగారు నూచనము సంగీకరించిరి.

సహాయ రిజిస్ట్రేషన్లు

గౌరవ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రేషన్లు పని నేర్చుకొను నప్పు డు వారికి భృత్యుల నియవలెనని పి. కె. రామానుజాచారి గారు నుపపాదించిరి. దీనిని వేంకటపతి రాజుగా రనువదించిరి. 180 వ పర్శియము సమాధానము విని తర్వాత ఈతీర్మాన మనక సరమని కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి.

విద్యార్థులు, రాజకీయసభలు.

తాము గవర్నరుగారిచే 559 నెంబరు జిఫ్ సూచిని సంపత్తించితిమనియు, ఈ విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారు యోచించుచున్నారని గవర్నరుగారు చెప్పిరనియు చెప్పి పి. కె. రామానుజాచారిగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరిం చుకొనిరి. అట్టి తీర్మానముల నుపపాదించగోన వారందఱు గూడ దాని నుపసంహరించుకొనిరి.

ముంపు నోటిను ఇయ్యకుండ, మునిసిపలుసభలోను లో కలు బోర్డుసభలలోను ఇతర ప్రశ్నలను వేయుటకు ఆవకాశ ముండునట్లు నిబంధనలను మార్చవలెనని సరసింహయ్యగారు నుపపాదించిరి. వేంకటపతి రాజుగారునువదించిరి. రాజగోపాలాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఏమున్నపాల్పిండ్డిగానిలో కలుబోర్డునుండిగాని ఇట్టి విషయపు విజ్ఞాపనము రాలేదనియు ప్రభుత్వమువారు లాగుగా యోచించి నిబంధనలను సవరిం చుచు ఉత్తరువులను బంపెదరనియు చెప్పిరి. ప్రతి ఫీర్మా యొక్కయును కొన్ని యూనియనులయొక్కయును ప్రతి నిధు లుండునట్లు తాలూకాబోర్డులను వృద్ధిచేయవలెనని సర సింహయ్యగారు నుపపాదించిరి. ఎ. నూర్యనారాయణరావు గారు దీని ననువదించిరి. తాలూకా బోర్డులలో సభ్యులసంఖ్య ఎక్కువైనచో సభ విలుకాకుండుననియు, ఈ విషయమును గూర్చి జిల్లాబోర్డులకు తాలూకా బోర్డులకు ప్రాసి తెలిసి కొనెద మనియు రాజగోపాలాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. తీర్మాన ముపసంహరించుకొనబడిన.

యధ్యక్షు ఆఖరై మంచినయ్యును వయ్యకటకు రైల్వే సెన్సుసు నిలిపివేయవలెనని రామ్మన్నరాజుగా రుపపాదించిరి. దీనిని కే. ఆర్. వి. కృష్ణరావుగా రనువదించిరి.

రాజగోపాలాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఈపని జిల్లాబోర్డునుండి ఆరంభము కావలెననియు ప్రభుత్వమువారు రైల్వేసెన్సుసు నిల్పివేయుచో బోర్డువారి విధుల కభ్యంతర మొనర్చినవారగుదురనియు చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానమును దీనివైచన్న. జిల్లాబోర్డులకు పంప వలెననియు, ప్రభుత్వమువారేమియు చేయజాలరనట అనంద గృహనియు మో॥ రామచంద్రరావుగారు చెప్పిరి. పి. వి. సర సింహయ్యగారు ధీమా తీర్మానమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారిని నిర్బంధించుట మంచికాదనిరి. గార్డన్ ప్రేసరుగారు తీర్మానము నాడేపించుచు యధానంతరము రైల్వే ఉపకరణముల ధరలు పెరిగి పోవుననియు అప్పటికొకట రైల్వే సెన్సుసు ఉండట ఆవసరమనియు చెప్పిరి. సర్. ప్రాసెస్

స్రింగుగారు నిట్లే చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానమును జిల్లాబోర్డులకుపంపి వారి ప్రత్యుత్తర ములు వచ్చినవెనుక తీర్మానమునకు. వ్యతిరేకముగా ప్రత్యుత్తరము వచ్చినప్పుడు తీర్మానమును వదలుకొందునని రామ్మన్న రాజుగారు చెప్పిరి.

కాలేజీలలోను హాయిస్కూళ్ళలోని లాంటియ్య జీత ములను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము చేయవలెనని వేంకటపతిరాజుగా రుపపాదించి తమమీటుబడిక్రింద నుండు జనులకు విద్యనొసంగు భారము ప్రభుత్వమువారిపై కలదని చెప్పి తీర్మానపు ఆవసరమును తెల్పిరి.

యూహాబ్ హాసక్ సేటుగా రనువదించిరి. స్ట్రోసుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు రాజధానియందు విద్యకై విశేషధనవ్య యముచేయవలెననియు, జీతములను తగ్గించుచో బాలరసం ఖ్యమెరుగును గనుక బాలరసంఖ్యకు దగినట్లు ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యను హెచ్చించవలె ననియు వెకండరివిద్యా పాముఖ్య మును తగ్గించుచో దేశద్రోహము గలుగుననియు, ఇటీవల విద్య కొరత వ్యయపఱుపవలసిన ధనము ఆపరిమితమైన దనియు చెప్పిరి.

పి. కిరరావుగారు తీర్మానము ననువదించి కాలేజీ విద్యకొరత ఎక్కువధనము నొసంగవలెను గాన ప్రాథమిక మాధ్యమిక విద్యావ్యాప్తికే ఈ తీర్మానము సంగీకరించవలె ననిరి. ప్రాథమిక విద్యకొరత ఈ రాజధానిలో అధమము 30 లక్షల రూ॥లు వ్యయ మగు నని కార్యదర్శిగారిని.

ప్రభుత్వమువారి సహాయముగల పాఠశాలలే పనిచేయు చున్నవనియు, వానియందు జీతములు తగ్గించుచో నవి బాగు గా పనిచేయజాలవనియు పి. కె. కృష్ణరావుగారు ని. ఎం. రామ చంద్రరావు, కె. రామయ్యంగారు తీర్మానముపట్ల సానభూతి జూపిరి.

గవర్నరుగారు నడువుచు విద్యకొరతకు వ్యయమెన్నటి కినితగ్గదనియు, ప్రభుత్వమునగా పన్నులను చెల్లించువారే యనియు కొందఱ యుపయోగముకొరత పలువురవై భారము వేసివ్యయమును భరించుట లాగుగాదనియు ఇం కేనియయు నను వ్యయముతగ్గించుటకుకాశముగగవ్వదలేదనియు ఇంక 6 తీ ర్మానమునందు వ్యయమునెక్కువ చేయుటకు నూచింపబడిన దనియు విద్యావిషయమున ప్రభుత్వమువారు విశేషముగా శ్రమనొంది విశేషద్రవ్యము వ్యయపఱచినదియు కనుక ప్రస్తుత సందర్భములందు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము సంగీకరింప జాలరనియు నెలవచ్చిరి. (నశేషము).

(0)

ఉద్యోగములు:—ప్రస్తుతము నెలవుగో నున్న డి ఎస్. నేతుగారు తమ నెలవు ముగియగనే నెల్లూరు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగ పనిచూచెదరు.

నెల్లూరు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగ నున్న సి. వి. సి. ఆఫీసుగారు 1918-న సంవత్సరము జనవరినెల 13-న తేదీ నుం డియు చిత్తూరు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగ పనిచూచెదరు.

మోస్తాసభ:— కల్లరనాను తాలూకా కొంత్తూరు గాగ్రయమున హిల్ డెయల్ తాల్ ఇస్లామ్ అను వేరిట నొక సర్ కొర్రక్ష నేర్పరపబడినది. మహమ్మదీయులలో విద్యను, వర్తకమును పరిశ్రమలను వ్యాపింపజేయుట సభవారి ఉద్దేశ ములగునట్లు తెలియుచున్నది. ఈ ఉద్దేశముతో నిధి యొకటి ఏర్పరపబడినది.

జముఖండి సంస్థానమున విద్యాభివృద్ధి:— తమసంస్థా నము విద్యాభివృద్ధినిమి త్తము దర్శియైనున్నది మూచనముల కొనర్చు శ్రీవాణిక్ చక్ర వేళురామరావు రావుసామెయి పట్టానుగా రొక సంఘము నేర్పరదిరి. సంఘమువారు సంస్థాన భూములన్నటిని గ్రుమ్మరుచు. సంస్థానపు టుద్యోగులు నలుగురు గాక కమిటీయందు ఎ. వి. పట్టాభి. పి. ఎ. ప్రా థెసరు. ఆర్. డి. రెండే ఎమ్. ఎ. పి. వి. మహాబిల్ గార్లు గూడకలరు. సంఘములవారి ధర్మాత్తు అచిరకాలముననే ప్రారంభమగును.

మాంటేగుగారి రాక, బ్రాహ్మణులు భారతీయ సమా జము:—బ్రాహ్మణులు భారతీయ సమాజాభ్యుత్థుడు బాన్సులక్తు నుండి కాంక్రెటు ఆవ్యవసంఘమువారి కిట్లు తంత్రివాక్త సంపెను. మాంటేగుగారి రాకవలన భారతీయ సమాజ లాభము కలిగి, భారతీయుల వ్యాయసమ్యక్తము లగు కృపాపాలనా శయము లాచరింపబడుననియు, మహాత్మజ్ఞి మోక్షదత్తి మున్నగు రాజకీయబంధితుల క్షయించి వికేదల చేయుచున్నదియు అధినివేశనములతోడ సమాన మగు స్థానము భారతీయ సమాజ కొనగల ననియు సమాజమువారు జిత్వేసి, ముందున్నాడు. ఈ యంతములను ఇండియా క ర్మికి నిర్వహింప ప్రార్థన.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

Great Britain

Unity of Allied Control.

Premier's Speech in Parliament.
Mr. Asquith Criticises the Paris Speech.

LONDON, November 20.

Immense interest was taken this afternoon in the debate in the House of Commons, initiated by Mr. Asquith on the Premier's speech in Paris. The House and galleries were crowded. Mr. Venizelos was seated in the Diplomatic Gallery.

Discussion arose on the motion for adjournment. Mr. Asquith laid down two propositions which he hoped would not be controverted. First, that in war ultimate responsibility for what was done or not done rested on the Government and, secondly, that it was vitally important that frequent and intimate consultations should be held between allied statesmen and soldiers and that co-ordination should be as complete as possible. Nevertheless he deprecated the establishment of any organisation interfering with the responsibility of the general staff to Government or derogating in any way from the authority and responsibility of each of the Allied peoples to their respective Governments. He emphasised that Mr. Lloyd George in Paris did not mention the Navy which in many respects dominated strategic considerations and he asked which would decide disagreements between the Allied staff and the general staff.

Sir E. H. Carson, interrupting said "The War Cabinet".

Mr. Asquith continuing said that the object of the present debate was to dispel certain misapprehensions arising from the Premier's Paris speech. He pointed out that Mr. Lloyd George equally shared responsibility regarding the invasion of Serbia and Rumania and affirmed that the Premier's view regarding Serbia was not shared by any weighty military authority in England. The theory of a single front was perfectly sound and the only way of it was that the ally at one end of the line might best be helped by the maximum effort being exerted at the other end of the line. It was a sacred trust of the Allies to see that the future peace and security of Serbia and Rumania were adequately assured.

After alluding to Mr. Lloyd George's assumption of detachment regarding recent events in Russia and Italy, Mr. Asquith expressed the doubt whether a Council at Versailles last month would have affected the Russian situation. The Premier had regarded the good people of Paris with irrelevant rhetoric, was it not a fact that General Cadorna was full of confidence and anxiety on the eve of the German attack? Mr. Asquith declared that the Premier's reference to the Western Front suggested that the blood and bravery of the British and the Dominion troops had been squandered when strategically they could have been better employed. Never were operations more carefully concerted than those of F. M. Sir Douglas Haig on the Somme and the later stages of the French defensive at Verdun. He counted neither any Allied Council, wisely guided, would have interfered with either of the two great offensives in the West in favour of more attractive adventures elsewhere. We had no reason to be ashamed of our war contributions. We had kept the seas free, expended the army into a variety of divisions and placed our arsenals and credits at the disposal of the Allies and so we would continue to the end. (Cheers)

Mr. Lloyd George's Reply.

Need of Greater Co-ordination Affirmed.

Mr. Lloyd George, replying, said that more important than anything said in Paris was to decide whether greater unity of control was needed and whether we were taking the right way to procure it. He affirmed that we had suffered by lack of co-ordination. Any criticism he had directed against the past was not directed against the staff or any Allied commanders. He had merely mentioned illustrations showing that lack of co-ordination among the Allies had brought disaster. Lord Kitchener had once suggested a scheme for a general authority, but the speaker was utterly opposed to the appointment of a Generalissimo. Such a scheme would produce friction. Mr. Lloyd George believed that the United States would have preferred a council with executive authority, but he thought that circumstances at present did not demand this.

The new Council would actually and not merely nominally possess information which might be at the disposal of one of the Allied Staffs. Therefore a permanent Council was essential. Regarding the Italian front, it was most difficult to answer Mr. Asquith's questions. There was a good deal to be said about what General Cadorna said and what he thought we knew or believed or suspected. General Robertson could not press things in respect of another front but under the new council, he would have been in a position to do so. The fact that British and French troops had to rush to Italy to retrieve disaster must have operations on the Western Front. Hence our concern with the Italian Front was not because it was the Italian Front, but because it affected the Western Front also. Therefore, it had been decided that the mere machinery of liaison officers, the occasional meetings of Ministers, and the occasional meetings of the chiefs of staff were utterly inadequate and inefficient for purposes of real co-ordination.

You must have a permanent body constantly watching these things, advising upon them, and reporting to Government."

Naval Representation on War Council.

Mr. Lloyd George emphasised that the representation of the Navy was no after-thought. It was essential that all information regarding naval operations and co-operations should be known to these military advisers. That was a different thing from the establishment of a Naval Council to co-ordinate naval strategy. We were suffering from the lack of that at present. Anyone knowing what was happening in the Mediterranean knew there was a great deal to be said for such a Council.

Turning to his Paris speech Mr. Lloyd George said: Let me say at once I considered it carefully. I did it for a deliberate purpose. I have seen resolutions for unity and co-ordination. Where are they? You might as well throw them into the waste paper basket. Lord Kitchener started with these schemes in 1916. I have seen other schemes of M. Briand and Mr. Asquith. Somehow they have come to naught, because you have naturally the disinclination of independent bodies to merge their individualities in a common organisation. I was afraid this would occur again. We went to Rapallo with documents most carefully prepared and previously submitted to the Cabinet. (cheers). Substantially the document which was passed at Rapallo was the document prepared here. I have it in my pocket. (cheers). After referring to what he called the beautifully drafted document approved by a number of men, including distinguished soldiers, which has been carried by three Allied Conferences, he said "nothing happened". Simply the announcement in the newspapers that at last we had found some means of co-ordination. "There has been too much of this" (cheers). I made up my mind to take risks. I took them to rouse public sentiment not merely here but in France, Italy, and America; to see that this document became an act. I know nothing of military strategy but I know something of political strategy (laughter and cheers). And to get public opinion interested in the programme and convince the public of its desirability is an essential part of political strategy. That's why I made that speech and it has done it (loud cheers). I determined to deliver a disagreeable speech which would force everybody to talk about this scheme. They have talked about it in two or three continents. The result is that public opinion in America, Italy, France, and Britain is that the scheme is vital (continuous cheers).

Italy's Losses.

Proceeding, the Premier denied that he had blamed the British for what has happened. It was not a pleasant thing for him to remind Italy that she had lost 2,500 guns, but it was necessary. (Cheers) Otherwise the Rapallo agreement would not have been passed. I know very well what would have happened, he continued, and I did not want it to happen. I wanted this thing to be a reality.

All this talk about Eastern and Western front is utter balderdash. The field is north, south, east, and west, and our business is to put pressure on the enemy at every point of the compass and hurt him where we can. That's why we want a Central Council. We need all the experience and help we can get and our Allies' need still greater than ours at present.

We want victory and we will get it, but I do not want the whole burden to fall on Britain. Therefore I want an Inter-Allied Council, that will order the whole battlefield so that the whole resources of the Allies shall be thrown into the conflict, in order to bring pressure to bear on the enemy. (Cheers.)

Politicians Support Soldiers.

Mr. Lloyd George said he did not withdraw a single syllable of his Paris speech. He strongly and categorically asserted that no soldiers in any war had a strategic position less interfered with by politicians. Soldiers had never got more consistent and more substantial backing from politicians than they received in 1917. He did not mean backing in speeches. That was no substitute for shells. There had been only two occasions on which he had acted against the advice of soldiers in this war. One was with regard to a big-gun programme, when they thought he was manufacturing too many and they would be unable to man them and the second case was when he pressed upon the soldiers the appointment of a civilian to re-organise railways behind the lines. Policy and strategy were inextricably interwoven and those trying to separate them and foster dissension were traitors. Whether it was done for personal rancour or as a political enemy, it was equally treasonable. Are we, he said, to tolerate men in this country who from purely political and personal reasons disseminate distrust and jealousy of France in the breasts of Englishmen? We are here to stop that here and now.

The Only Danger.

Poor France, trampled upon for ever: bereaved of so many of her sons, her richest provinces torn from her, wants nothing except emancipation from the deadly menace that has threatened her for half-a-century. I do hope that whatever happens they will keep their hands, tongues, and pens from trying to foster suspicion, jealousy, and distrust between France and ourselves. If we act together, I do not fear what may happen. I see anxieties on the horizon. I have never concealed these things; it is better to tell people what is happening. But no anxieties can modify the conviction that only two things could defeat us. If the submarine menace had reached the freedom of the seas our hopes would have been shattered. But I have no further fear of the submarine. We are on its track. On Saturday we destroyed five of these pests (loud cheers). The only other danger is lack of unity. I will support every scheme that helps to real and lasting victory, that will bring peace to a bleeding world. (Loud cheers)

Sir E. H. Carson repudiated the suggestion that there was any whittling down in the proposals to secure closer co-operation. The agreement made would be rapidly adhered to as one of the most solemn undertakings entered into during the war.

Subsequently the debate lapsed. The feeling in the lobby is unanimous that the difficulty is over.

Triumph for the Premier.

LONDON, November 20.

The papers are practically unanimous that yesterday's debate was a personal triumph for Mr. Lloyd George who has rarely shown such persuasive power in dissipating all apprehension of a political crisis. His explanations of the working of the New Council have satisfied the House who doubted its practicability. Tributes are paid to Mr. Asquith's moderation.

Sir Edward Carson.

In Defence of Mr. Lloyd George.

LONDON, November 20.

At a luncheon at the Constitutional Club to-day Sir Edward Carson said:—We had just passed a worked up small crisis. The colleagues of premier had been supposed to be cyphers and dummies who had been struck obedient by the wild Premier. (Laughter). Nothing was further from the fact. (Cheers). Ministers were supposed to have been waging war on the great administration of our splendid army. A more wicked or more scandalous attempt to sow dissension in our midst at so grave and perilous a crisis was never known. The whole thing was a mischievous lie brought about by political machination, ignorance and suspicion. If there had been the slightest idea of Politicians interfering with Soldiers in the management of War he would not have remained a Member of the War Cabinet.

War to go on with Redoubled Effort.

LONDON, November 20.

PARIS.—In the Chamber M. Clemenceau said we intend to conduct War with redoubled effort with a view to obtaining better results.

America and Supreme war Council.

LONDON, November 19.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that Government had been officially informed that President Wilson had selected Colonel House to participate in not only the Inter-Allied conference but the Supreme War Council with General Bliss as his military adviser.

Compulsory Rationing.

LONDON, November 20.

In the House of Lords, Lord Rhonda said response to voluntary rationing had been inadequate and if response was not better in the next few weeks compulsory rationing would be enforced. Maximum prices had greatly reduced profiteering.

Finland Appeals for British Help.

LONDON, November 20.

Lord Robert Cecil stated that Finland had appealed to the Britain for assistance in view of threatening famine. Government would most gladly do all it could but the position was not easy.

Unity of Allied Control.

Problem of a Single Command.

LONDON, November 20.

The military correspondent of the DAILY TELEGRAPH denies that Mr. Lloyd-George attempted last winter to place the British Army under the command of General Nivelle. He says that General Nivelle in January proposed that the British and French should pool their reserves for a tremendous blow at the German centre professing readiness to serve under a British generalissimo. The proposals after much waste of time were partially accepted at the Calais Conference, but were never carried out. The problem of single command for British and French armies is most difficult, but must now be solved. The only way of securing universal agreement on the subject of a single command is by free interchange of information, and of ideas of military leaders in the Supreme War Council.

No Cabinet Crisis Expected.

The "Daily Chronicle" says the critics who are pursuing disruptive tactics will be disappointed in to-day's debate. Nothing sensational, certainly not a crisis, need be expected.

An Allied Naval Staff.

Although the agreement, as read by Mr. Lloyd George in the House of Commons, did not mention the fact, there will be an allied naval staff also sitting at Versailles co-operating with the military staff. The first meeting of the War Council will probably be held next week.

Tribute from the Premier.

LONDON, November 20.

In the House of Commons Mr. Lloyd George, announcing Sir Stanley Maude's death, paid a tribute to his valuable services in Mesopotamia, where he took over supreme command when we were still under the stigma of the Kut failure. He overcame all difficulties hitherto paralysing our efforts and raised men's enthusiasm to the highest pitch. He achieved a series of victories and safeguarded our position in the East, and, in securing Baghdad after capturing it, displayed qualities of resource, decision, and enterprise, which marked him out as a leader of men and a commander of the first rank. The country mourns the loss of one of the most valiant of our sons.

Railway Strike Threatened.

LONDON, November 20.

Railway men of Cardiff District have decided to strike unless their wages are increased by a round weekly within a week.

Military Awards.

LONDON, November 19.

The "London Gazette" announces that the Military Cross has been awarded to Second Lieut. Norman Higginson, Indian Army Reserve of Officers, and that military medals have been awarded to Gannara Ghelani Moham-med and Nihal Singh of Hongkong and Singapore Battalion of Garrison artillery.

TELEGRAMS.

The Silver Agreement. Purchases to Stabilise the Rupee.

LONDON, November 19.
In connection with the Washington message regarding the control of the silver market (see November 18th) the New York correspondent of the "Financial News" states that Great Britain and America have agreed to purchase hundred million ounces of silver from American producers of which America will take forty million and Britain sixty million of which five million monthly will be for India to stabilise the rupee.

Tea to Copenhagen in a Chinese Steamer.

Attention of Government Drawn.

LONDON, November 20.
In the House of Commons Mr. Lough drew attention to the voyage of a neutral steamer "FIONA" from Shanghai to Copenhagen with 500 thousand pounds of China tea and suggested that such quantities of tea should not be allowed to enter neutral countries adjoining Germany.

Guarantees Given.

Lord Robert Cecil replied that free entry of such goods into Denmark was not allowed. Goods were only permitted to proceed if Britain was satisfied that they were required for home consumption and guarantees against re-export from Denmark were given.

Canada

Canadian Elections.

LONDON, November 20.
OTTAWA.—Incomplete returns of nominations throughout Canada show seven supporters of Union Government and nine of Quebec. The followers of Sir Wilfred Laurier have been elected with acclamation. Sir W. Laurier has been nominated for Quebec and Sir J. B. Macdonald for Ontario. In thirty constituencies Labour or Socialist candidates are being run.

Italy

The Present Situation.

Abandonment of Piave Line Probable.

LONDON, November 20.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters telegraphing last night said that owing to the strength of the enemy effort, which was supported by constant reinforcements in men and armaments, it was probable that the Italians would for the present only be able to delay the invasion, but they would thus gain time, enabling preparations to be made for a counter-offensive. The abandonment of the Piave might be a painful necessity leading to the successful accomplishment of these preparations.

Defence Well Maintained.

New Phase to Begin.

LONDON, November 20.
A wireless Italian semi-official communique says:—By his attack on Montebelluna and Montebelluna the enemy has made contact at every point of the line on which the Italians have made a stand. The enemy masses are impressively dense at several places and movements of artillery and columns are reported in various directions. A new phase is about to commence. Possibly the enemy intends to tempt fortune by a grand strategic undertaking with the intention of rapidly breaking the wings with a view to surrounding the Italians, or by slow methodical wearing-down actions or a series of hammer blows similar to Verdun. In any case serious losses must have convinced the enemy of the impossibility of the dissolution of the Italian army through lack of resistance. The Italian army is preparing to face the great and imminent struggle to which the enemy is bringing up enormous forces and material.

Prince of Wales in Italy.

Rome papers are only now allowed to announce the presence of the Prince of Wales on the Italian front which is causing everywhere the warmest enthusiasm. It is regarded as a new proof of the British sympathy and solidarity.

Russia

The Intercanine Struggle.

Maximalist Demands.

LONDON, November 20.
Reuter's Petrograd correspondent, writing yesterday said: A manifesto in huge type printed on the front page of the "Workers' Gazette" demands the release of all political prisoners, cessation of political terrorism, restoration of the freedom of the press, inviolability of person and property, and the placing of sufficient armed forces at the disposal of the Government to preserve order. Food and forage are rapidly becoming exhausted owing to the destruction of the railways and general disorganisation. Officers of the Ministry of Finance refuse to hand-over to the Maximalists funds from the Treasury.

The Director and Vice-Directors of the State Bank were arrested, but subsequently released. The American Embassy has requested a train to convey two hundred American residents to Harbin.

Details of the Fighting.

A "Daily Telegraph" message from Petrograd says that the Bolsheviks force which defeated Kornilov's fifteen hundred Cossacks between Olonka and the reservoir numbered sixteen thousand. There was desperate fighting at K. K. which changed hands several times. It is reported that Czech troops supporting the Government are now fighting at Kieff. General Kaledine's Cossacks con-

trol the Don region and have surrounded Kharkoff and Vornetz and captured Vizma, southwest of Moscow on which thirty thousand Cossacks are reported to be advancing.

Another telegram to the "Daily Telegraph" from Petrograd says that fighting at Moscow began on the 10th instant. The Government force consisted of three thousand Military Cadets and Students with three guns, numerous rifles and some maxims. Fifteen thousand of one hundred thousand soldiers of the garrison supported the Bolsheviks and the rest remained in barracks. The Military Revolutionary Committee secured fifteen guns with which it continuously bombarded the centre of the town. The casualties to be 14th instant were three thousand, chiefly peaceful civilians. Corpses lay for days in the doorways and on stairs. The Cathedral of the Assumption, the place of the Kremlin was destroyed by bombardment and the church of St. Basil set on fire.

Government Troops Control Supplies.

A Stockholm message to the "DAILY CHRONICLE" says, General Kaledine's Cossacks occupying Donetsk coalfield are able to starve or freeze Petrograd. Genl. Kaledine at Kharkoff stopped two hundred wagon loads of food for Petrograd. The Military Dictatorship of Genl. Kaledine or of Genl. Kornilov is expected.

A "Daily News" telegram from Petrograd says: At a meeting of representative Socialists convened by the Railway Union on Friday the delegate of the Frontal committee stated there were only three days supplies at the front which the army would be compelled to abandon owing to famine, unless transport improved.

Russian Situation Obscure.

Communication with British Ambassador Resumed.

LONDON, November 20.
In the House of Commons Mr. Balfour stated that the situation in Russia was still obscure although it appeared that extremists were in complete control of Petrograd and Moscow. Telegraphic communication with Sir George Buchanan has been resumed.

Germany

Riots in Zurich.

LONDON, November 20.
ZURICH.—Six persons were killed in the rioting here on Saturday. Several battalions of infantry and two squadrons of cavalry arrived on Sunday to maintain order. A general strike is threatened.

America

No American Soldier Killed by Submarine Actions.

LONDON, November 20.
PARIS.—General Pershing interviewed stated that thanks to the efficacy of the protection of the British French and American Navies not a single American soldier being transported to France had been killed owing to Submarinism.

Nullifying Submarine's Effects. Means Found.

LONDON, November 20.
WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy, referring to Mr. Lloyd George's statement that five submarines were sunk on Saturday affirmed that submarines have failed and will fail to accomplish their ends. Means have been found of nullifying to a large extent their effectiveness.

Japan

Japan's Assistance Only 100 Millions.

LONDON, November 20.
TOKYO.—In the statement made by Minister of Finance cabled on the 17th inst. the amount of financial assistance rendered by Japan to the Allies should read a hundred million sterling instead of a thousand millions. The mistake was due to a telegraphic error.

Western Front

LONDON, November 20.
This afternoon's French communique says:—On the right of the Meuse after an intense bombardment on Bezonvaux Chaume Wood front the Germans attacked north of Chaume Wood on a kilometre front. The attack was broken by our fire and only reached our advanced line over a very small area. Enemy detachments which gained a footing there were mostly driven out by immediate counter-attack.

LONDON, November 20.
A wireless German official communique says:—Between the coast and Beclaere firing has been of great intensity. Enemy made fruitless but repeated attacks north-east of Asiago.

LONDON, November 20.
The British communique says:—Oxford and Bucks men made a successful raid eastward of Fampouk. We drove off raiders eastward of Vytschaeste.

British Positions Improved.

Enemy Attack Repulsed.

LONDON, November 19.
Last night's British communique says:—We improved our positions slightly during the night northwestward of Passchendaele and repulsed an attack against certain advanced posts northeast of the Polygon Wood. Machine-guns, this morning, caught other parties approaching south-eastward of Poelcappelle and the majority were killed or taken prisoners. The enemy raised our trenches last night eastward of Gouzeaucourt. Three hostile machines were brought down on Sunday and one driven down. One of ours is missing.

Palestine Front

Turkish Losses in Palestine.

LONDON, November 20.
It is estimated then half the Turkish Army in Palestine has been lost.

The Capture of J. Ra. & Ramleh.

Yeomanry's Deadly Charge.

LONDON, November 20.
Reuter's correspondent at the Egyptian headquarters wiring on the 18th instant described the capture of J. Ra. and Ramleh. He said that the former was occupied by mounted troops who took three hundred prisoners. Lydda Ramleh is the centre of a fertile region which is extensively cultivated and which supports the teeming population. The flight of Turks was so precipitate that the town was undamaged. An affray at Abushushan on the 15th instant was a brilliant piece of work by the Yeomanry who charged the ridge and sabred the right and left in a deadly fashion. Four hundred dead were counted and three hundred prisoners were taken.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Mr. Montagu's Mission Two addresses.

DELHI, November 21.
H. E. the Viceroy and the Secretary of State received two addresses this evening. The address of the United Provinces Chamber of Commerce read by Rai Bahadur Bishamber Nath pointed out economic development as the most important of India's national needs and political reforms having intimate bearing on the solution of its economic problems. They urged the raising of the United Provinces to the Presidency Government, expansion of Executive and Legislative Councils with the responsibility of the Executive to the Legislative and advocacy of the members of the Executive Councils should be Indians and that there should be an elected majority in the Legislative Councils. The address of the All-India Ansir Kshatriya Maha Sabha advocated the creation of a Governorship in the Provinces with the grant of complete autonomy, state management of railways, free and compulsory primary education, raising of the pay of Indian soldiers and higher military training of Indian youths, development of village self-government and cottage industries, protection of cows, land revenue settlement for sixty years and permanent settlement for the Punjab and western United Provinces as recognition of war services and also suggested legislation against usury. The Viceroy thanked the members and assured them their representations would receive consideration.

Interviews.

DELHI, November 20.
H. E. the Viceroy and the Secretary of State gave interviews to the following gentlemen to-day:—Babu Viaramjit Singh, Secretary, United Provinces Chamber of Commerce; K. K. Krishnaji, Board of Industries, United Provinces; Babu Ganga Ram, Babu Rash Behari Lal Mandel representing all India, Kshatriya Maha Sabha; Babu Misri Singh, Babu Bhop Singh, representing Ansir Kshatriya Maha Sabha, United Provinces; the Hon'ble Mr. C. Y. Chintamani, Editor of the "Leader" and Vice President of the United Provinces Chamber of Commerce.

Mr. Montagu's Visit.

The Transwal Indian Association's Telegram.

CALCUTTA, November 20.
The Congress Reception Committee received the following telegram from the Chairman, Transwal Indian Association, Johannesburg:—The Transwal Indians confidently hope the visit of the Secretary of State will be productive of results and will meet the just aspirations for Home Rule and will place on an equal footing with the Dominions, Indian subjects of the Empire and that political prisoners, Mahomed Ali, Shaukat Ali and others, will be pardoned and released. Please convey the sentiments to the Secretary of State.

Remittance Receipts for Donations.

A Post Office Concession.

DELHI, November 20.
The Government of India have decided to permit the issue of remittance transfer receipts at par and without limit of amount by all treasuries in India for the remittance of donations to the (1) Honorary Treasurer of the Red Cross Fund and (2) Honorary Treasurer of the "Our Day" Fund of the Joint War Committee at the Alliance Bank of India, Limited, India.

Calcutta

The Round Table Conference.

Compartmental Autonomy.

A Calcutta Scheme.

CALCUTTA, November 20.
A joint European and Indian scheme of constitutional reforms is being circulated throughout India for presentation to the Secretary of State. It proposes the formation of a series of elected provincial assemblies in control of the commencement selected departments of administrative business subject to periodical increase or curtailment according to the success or failure of the scheme in each case. The scheme includes the grant of a proportional share of the existing provincial revenues to these assemblies with specific powers to them to raise

TELEGRAMS.

additional taxation. Authority is reserved to the Government of India subject to the subsequent sanction of Parliament to recall the powers or in extreme instances to suspend assemblies in case of neglect or abuse occurring. Limitations are also imposed subjecting to sanction such legislation by an assembly as affects the interests of commerce, industries, land, Mahomedans or other minorities.

CALCUTTA, November 20.

The full text of the Joint European and Indian Memorial to the Viceroy and the Secretary of State already summarised is now issued here. Attached to it are important letters from Sir Hugh Bray, President of the Bengal Chamber of Commerce, Sir A. Birkmyre, President of the European Association, and Mr. C. R. Das the well-known Calcutta lawyer. Sir Hugh Bray in the course of his letter while declining to speak as representing the Chamber of Commerce says that as a private individual the proposals seem to him to offer a fair basis for a scheme of constitutional change which should mark a great advance on the road to representative Government for this country and should at the same time afford protection for the minorities who are at present feeling anxiety on the subject. Sir A. Birkmyre in the course of his letter says:—The note undoubtedly creates a new situation and calls for careful consideration of the European Association. He adds that he is endeavouring to arrange for a second conference in Calcutta for the discussion of the scheme if possible before Mr. Montagu's arrival here. Mr. Das says that all parties should co-operate and try and come to a common understanding.

The Bengal Council.

CALCUTTA, November 20.

At to-day's meeting of the Bengal Legislative Council the Government in reply to a question announced that the Government are appointing a strong provincial committee on which influential Indian opinion will be represented to consider the report to the Bengal Government upon the recommendations of the Public Services Commission regarding the Education Department.

In reply to a question by a non-official member the Government said that the number of Bengalee recruits was 1810 soldiers and 60 followers up to the 18th November. There had been some 2260 applications for enlistment in the Defence force.

In reply to a question by the Hon'ble Mr. Akul Chandra Datta the Government said that the allegations that police officers in many parts of Bengal were asking people to declare themselves opposed to the introduction of responsible Government and asking them not to sign and submit the memorial to Mr. Montagu was unfounded.

His Excellency the Governor in the course of his speech (well upon the revolutionary movement in Bengal.

A Widespread Conspiracy in Bengal.

Lord Ronaldshay delivered an important speech at the Bengal Legislative Council here to-day quoting a number of striking documents showing that there was in existence in Bengal a widespread conspiracy for the overthrow of the Government. His Excellency went on to say that it had been decided to submit the whole matter to a strong outside and wholly disinterested body for investigation and decision. One of the earliest acts of the Government of which he was the head had been to ask the Government of India to assist by appointing a committee of Indians and Europeans with a Judge of the High Court of England at its head to undertake this task and with the good offices of the Secretary of State the services of an eminent Judge of the King's Bench division had been obtained. An announcement might be looked for shortly giving the names of those who would serve with him.

Burma

Deepavali and Hindu Boys.

RANGOON, November 20.

On the occasion of Deepavali festival on the 14th November some thirty boys of different classes and creeds in a middle school at Shwegi in proclaimed that the school out to be closed as it was a gazetted holiday. Since there were no Hindu boys in the school the headmaster decided that the school should not be closed. In defiance of their teacher thirty out of 130 boys remained away for two days. They have been taken back pending the Director of Public Instruction's order.

Punjab

THE UNIVERSITY OF THE PUNJAB.

Lecture of Professor Radha Kamal

Mukerjee, M. A., P. R. S.

LAHORE, November 21.

Last evening Professor Radhakamal Mukerjee, M. A., P. R. S. delivered his lecture on the Communal system of industry at the University Hall. He described at the outset the various forms of agricultural co-operation that obtain in villages. In the co-operative enterprises of villages consisting to dig well and even long inundation canals, in agricultural operations by means of "Rathes" or "Basirats" and the co-operative division of crops, in the communal organisation of agricultural and industrial labour, and in the mission and use of the common land for the collective good of the village, some of the highest ideals of agricultural and industrial co-operation have been actually realised in our economic life, while such successful forms of co-operation of the west, like co-operative credit, co-operative purchase and sale, co-operative dairying &c. will easily and profitably be assimilated into the organisation of our village communities. Co-operative credit exists in a primary and incipient form in the "Rath" the distribution of the share of the produce according to the heads of oxen implies that the working capital (oxen, ploughs &c.) is advanced on the expectation of

the realisable assets of the co-operative enterprise. A more complex economic life and the growth of larger trade and commercial interests will be accompanied by the evolution of more complex forms of co-operative credit, co-operative purchase and sale from such incipient and vital structures as already exist. From his direct and personal investigations and observations, Prof. Mukerjee analysed also the dues and economic services of different classes of labourers organised in our village communities. He pointed out the lines of development in the future in the direction of agricultural and industrial union, communal of their long stratifications, leading ultimately to larger federal unions of various types, economic social and administrative. Industrial organisations have been growing larger and larger on account of technical causes, but the tendency will, it is expected, sooner or later be arrested by the improvements of the use of electricity and the introduction of cheap and petty motors like oil, gas and water pressure engines.

State socialism or a bureaucratic organization of industry can secure an average mechanical efficiency, but it taps at the roots of individual initiative and enterprise. Syndicalism though it recognises an industry or a trade as a unit for purposes of Government has no safeguards against the exploitation of the community by the traders or producers. Co-operative economy and trades unionism also do not represent the complete integration of the industrial interests of the producer, the capitalist and the consumer which communalism represents. Communalism is a comprehensive industrial ideal capable of replacing the capitalistic system. A regional or functional unit, an industrial or an agrarian group, democratically organised in industry will carry on industrial activities, and there will grow out of these large federal industrial or agricultural unions which will meet the growing demands of expanding trade and business, with the industrial government not absolutist, and exploitative but democratic and federal rising layer upon layer from the lower communal stratifications on the broad basis of industrial democracy. Such a structure will be more stable and life maintaining than the capitalistic system of western industry which is like a pyramid built on an apex.

Bombay

Educational Improvements in Jamkhandi.

POONA, November 20.

Shrimant Sir Parashuram Rao Bhausaheb Patwardhan, Chief of Jamkhandi, has appointed an itinerant inquiry committee of seven persons to suggest educational improvements in his State. The Committee includes besides four State officials, Mr. A. V. Patwardhan, B. A., Poona, Prof. R. D. Ranade, M. A., of the Ferguson College, Poona, and Mr. B. B. Mahabai, Pleader, Jamkhandi. The Committee will begin work soon.

Depressed Classes Memorial To Mr. Montagu.

BOMBAY, November 21.

Sir Narayan Chandavarkar, President Depressed Classes Mission Society of India in the course of a representation on their behalf to the Viceroy and the Secretary of State asking them to receive deputation of the depressed classes submitted for their Excellencies consideration the following resolutions among others passed at a meeting that they supported the Congress League scheme of reforms in the administration of India, that they demanded that the interests of the depressed classes should be adequately safeguarded in the reconstitution of the Legislative Councils by granting them the right to select their own representatives in proportion to their numbers, that they urged the adoption of free compulsory education as soon as possible and called upon the Indian National Congress to pass a resolution, at its forthcoming session urging the necessity, justice, and righteousness of removing the disabilities imposed by religion and custom on the depressed classes.

Deputation of the Social Reform Association.

A deputation of the Bombay Presidency Social Reform Association and the Aryan Brotherhood will wait upon the Secretary of State and the Viceroy, consisting of Sir Narayan Chandavarkar, Mr. K. Natarajan, Mrs. Yamunabai Pendharker and others. In their memorial after referring to the reluctance of Government to undertake legislation in social reform from fear of rousing popular discontent, points out that the opposition of the masses and a large number of educated Indians to the Civil Marriage Act, the Age of Consent Bill and the Port Puberty Marriage Bill was really due to the conviction that a non-representative Government consisting mostly of foreigners should not interfere with the social usages of the people. Therefore for the removal of social disabilities and the adoption of progressive social legislation the memorialists pray that a substantial and effective voice in the Government should be given to the people.

Indian Liberal Club's Representation.

The Indian Liberal Club, Bombay has submitted the following representation to His Excellency the Viceroy and the Secretary of State:—The present system of administration in India suffers from over-centralisation and is more or less out of touch with local conditions and is more or less out of touch with public opinion. The financial aspect of the problem of administration is presented by the difficulty felt by the finance Ministers of the Government of India, since 1861 of finding new sources of revenue for the growing needs of the country and its administration and of combating the tendency of departments towards extravagance of expenditure. In the Legislative sphere the Indian opinion is in a minority and when expressed has usually little or no effect. The higher services in the administration have been monopolised by the British on doubtful grounds. This bar should be removed. It is the educated Indians who can and do lead the masses and the masses, contrary to the allegations of the opponents of reform, have political sentiments and feelings. The failure of local self government is no argument against the country's fitness for autonomy. It is the bureaucratic system of administration which has materially prevented Local Self-Government from becoming the success it might have been, if the inherent municipal genius of the people had been properly encouraged, instead of being retarded by official interference. Beginning with the administration at its bottom the

village must come in first for reform and organisations and measures should be taken to entrust the village and its officers with the management of revenue, pastures, cattle pounds, sanitation, police, village criminal justice, forest, excise, irrigation, under the supervision of the Mamlatdar and the District Collector. In District administrations reform should be in the direction of creating a bond of sympathy and co-operation between the various departments of the people, by creating a District Council presided over by the Collector and consisting of each of the head of each of the centralised departments of the district as ex-officio members, and an equal number of non-official members elected by the following constituencies: The landed classes, the District and Local Boards, the Municipality of the chief town of the district and all the other Municipalities of the District grouped into one constituency. The function of this council should be to deal with and decide upon all matters of policy affecting each department. In other respects the Congress-League scheme should be followed regard being paid to the evil effects of introducing communal representation, which should not be resorted to, if any other satisfactory way of securing a due representation of the backward classes in the councils should be found. In the place of the council of the Secretary of State of India, three well paid Secretaries under the Secretary of State should be appointed with a limited term of office, two of whom should be Indians, and the salary of the Secretary of State for India should be placed on the British estimates.

అండ్రియల్ సౌకర్యముల విరివియుగుట.

శ్రీకృష్ణుల యోజనము.

లండను, నవంబరు 20:— అండ్రియల్ లెజు ప్రకటించుచున్నది:—పేషెంట్లను వాయువ్యభాగమున నున్న ముఖ్యముల నెంచుక విరివియొనర్చుకొంటిమి. పోలిస్ అరెస్టు కోశాన్యభాగమున వైరులు ముట్టడింప వారల పొందోలితిమి. పోస్ట్-అఫీసు చేరుమందెన వైరిపటాలములపై నేటి యుదయమున మరఫరంగులు ప్రయోగింపబడెను. సైనికులలో చాలమంది చనిపోయిరి. మరణించెదల బంధించితిమి. గూఢ కోరున కీశాన్యభాగముననున్న మాకందకములను వైరిసేయు ముట్టడించినది.

గత ఆదివారమున వైరివిమానముల వైరింటిన్ భస్మం మొనర్చితిమి. మా విమానముకటి గానవచ్చుట లేదు.

ఇటలీరంగ వ్యవస్థ

పేషెంట్ల విడుదల తటస్థపరచుచు

లండను, నవంబరు 19:— ఇటలీవారి ప్రధానస్థానముల నుండిన రైటువిలేఖకు డిల్లు రంత్రివార నంపుచున్నాడు:— అస్ట్రీ జర్మనీనైస్యుములు విశేషమగు బలముతోడ ముట్టడించుచున్నది. ఈనైస్యుములకు సహాయసేనలు సదా చేరుచున్నవి. తత్కారణమున ప్రస్తుతమునకు అస్ట్రీ జర్మనుసేనల దాడి నాపుకేయుటకు మాత్రము విలుగలిగి యున్నది. ఇట్లు శ్రీకృష్ణుల నాపిసంధువలన లభ్యమగు కాలమున ఇటలీయులు ప్రతిముట్టడుల నన్నధ మొనర్చుటయం దుపయోగింతురు. ఈ సన్నధములు విజయప్రదములు గావలయున్న పేషెంట్ల విడుదలకీరదు.

ఇటలీనైస్యుముల రక్షణసామర్థ్యము.

సమరమున మాతనదకారంభము.

లండను, నవంబరు 20:— మాంటి ఫెర్నెర, మాంట్రూ బలను ముట్టడించినందువలన వైరులు రంగమునందంతట నిటలివారి పంక్తిని దాకిరి. శ్రీకృష్ణసంఖ్య యధిక మగుచున్నది. నైస్యుములము జరుగుచుండెనని పలువురు తెలియజేయుచున్నాడు. యుద్ధమున మాతనదకారంభము కానున్నది. ఇటలీవారి పార్శ్వసేనలగుల్చి ప్రధానసేన మట్టజేయు సుద్దేశముతోడ పెద్దపెట్టున మమ్ము దాక యత్నించి యుండవచ్చును. లేక, పెద్దసరంగమునందువలె చిన్న పోరాటముల నెన్నియు జరిపి మమ్ము నలసట నొందింప వచ్చును. ఏతరున యుద్ధము సాగింప వైరి నిశ్చయించియుండినను తాను పొందిన గాఢమగు నష్టములనుండి ఇటలీవారి నైస్యుములు భేదిచుటసాధ్యమని జర్మనీయులకు ప్రథమయినది. యుద్ధము కరములను, నైస్యుములను శ్రీకృష్ణులు విస్తారముగ గూర్చుచుండిరి. గనుక మున్ముం దారంభము కానున్న మహాసంగ్రామమునకై ఇటలీవారు సన్నధమగుచుండిరి.

జర్మనీయుల వాయునా ర్త.

లండను, నవంబరు 20:— జర్మనీవారి వాయునా ర్తయిట్లు వివరించుచున్నది:— బీసీవేకిని సముద్ర తీరమునకు నడుమను ఫిరంగులు విస్తారముగ కాలబడెను. ఏషియాగో కీశాన్యభాగమున వైరు లొనర్చినయత్ని ముఖ విఫలమయ్యెనని.

పేషెంట్లనులో తురుష్కుల నష్టములు.

లండను, నవంబరు 19:— పేషెంట్లను తురుష్కుసేన లో సగముభాగము నష్టమైనదని తెలియవచ్చుచున్నది.

మిత్రపామహాసంగ్రహము

ప్రచురించినది

మిత్రపామహాసంగ్రహము

మిత్రమండలివారి అధికారైక్యత.

ప్రధానిగారి ఉపన్యాసము.

ఆస్పిత్రుగారు ప్యారిసు ఉపన్యాసమును ఖండించుట.
లండను, నవంబరు, 1916:—ప్యారిసు నగరమునందు ప్రధానమంత్రి లాయడుబార్డిగా రాసగిన, యుపన్యాసమును గూర్చి నేటి మధ్యాహ్న పార్లమెంటులో ఉత్సాహవంతముగా చర్చ జరిగెను. ఆస్పిత్రుగారు విమర్శన మొదలు నారంభించి మామూల ప్రదేశమును సభాభవన మంతయు పూర్తిగా నిండిపోయెను. వెనెలూరు గారు రాజకీయజ్ఞుల కేలరీలో కూర్చుండిరి. సభచాలింపగోరగా వాదన ప్రారంభమయ్యెను. ఆస్పిత్రుగారు రెండు ఉపవాదనల జేసిరి. వాని ఖండించుటకవ్వరికిని సాధ్యము కాదని వారి అభిప్రాయము మొదటిది. యుద్ధమున నేది జరిగినదియు నేది జరుగలేదనియు, నా కార్యభార మంతయు దొరకనమువారిదయగు. రెండవది. మిత్రమండలి రాజకీయచేతలతో తరచుగ నత్యంత పరిచయముతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల నడపుటావశ్యకము. అన్యోన్య సహకారము సాధ్యమైనంతి పరిపూర్ణముగ నుండుటయు నత్యంతావశ్యకము. అయినను నైనికాధికారులు తమ దొరకనములవారికి పూచీదారులుగ నుండకుండుటను గాని మిత్రమండలివారిలో నే ప్రజలైనను తమ యధికారములకు దొరకనమువారికి పూచీగానుండకుండుటను గాని తానుగర్హించుచున్నాడు. లాయడుబార్డిగారు ప్యారిసునగరమునందు వాకావర్ణమువారిని గూర్చి యేమియు బలుకలేదు. వారు యుద్ధకాలమును చాలవరకు చెవిసిరి. మిత్రమండలివారి యుద్ధగీయులను నైనికవర్ణమువారికిని గల మనస్సుల నెవ్వరు బాపగలరని యతడు ప్రశ్నించెను.

“యుద్ధ మంత్రవర్ణము వా” రని సర్. ఇ. హెచ్. కార్నెసుగారు చెప్పిరి.

ఆస్పిత్రుగారు పిమ్మట నిట్లు చెప్పసాగిరి. ప్రస్తుతపు చర్చయొక్క ప్రధానోద్దేశము ప్రధానిగారు ప్యారిసు నగరమునం దిచ్చిన యుపన్యాసమును గూర్చి పలువురకు పలువిధముల గలిగిన సంశయములకీర్తిపుటయ. సర్వయూరుమేనియాలపై దండెత్తుటలో లాయడు బార్డిగారును కొంతవరకు బాధ్యులగుచున్నారు. సర్వయూరు గూర్చి ప్రధానిగారు చెప్పిన అభిప్రాయము ననేకమంది ఆంగ్లేయుల నైనికాధికారు లొప్పుకొనజాలరు. ఒకేరంగమున ప్రబలతరముగ యుద్ధము మొనరించుటవలన విశేషలాభము చేకూరగలదను మాట సుదీర్ఘమైనది కింకయు సంశయములేదు. ఒకామెకచంక్రలో నొక చివరను ప్రబలతరముగ యుద్ధముజేసిన నొకొక చివరను మిత్రమండలి వైర్యముల కెక్కువలాభము చేపారగలదనుట స్పష్టము. ఇకనుండు సర్వయూరుమేనియాలకు స్వాంత్ర్య మొనగూడనటుల, త్రెగిసిరిటిని నిశ్చయపరచుట మిత్రమండలి వారికి నిధియై యున్నది.

ఇట్లవల రున్న ఇటలీలలో జరిగిన అశాంతియు విభాగములవలన గలిగినదను లాయడుబార్డిగారి అభిప్రాయమునకు వెర్చనీసునం దొక సభ గావించిన రుస్సోఫిలి యందువలన నే మాత్రమైన బొగుపడగలదాయని, తమ సంశయమును తెలిపిరి. అనవరములేని డాంబికోపన్యాసము నొసగిన ప్రధానిగారు ప్యారిసు పురవాసుల పీఠులకు వింకొసగిరి. జర్మను తెదిరించు సాయంకాలమునాటికి జనరలు కాదొగ్నాగారు తమకు వినయము గలుగునని పూర్తిగా విశ్వసింపలేదా? పశ్చిమరంగమును గూర్చి చెప్పదు లాయడు బార్డిగారు ఇన్నిదినములనుండియు బ్రిటిషువలన చేయదశయుల తమరక్తముల నేకధానగా ధానపోసిన ప్రబల ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలము లయ్యెనని నూచించిరి. సోమునదీ ప్రాంతమున జరిగిన యుద్ధము లందును అనంతరము వెర్చనీసునం దొరకనమువారు గావించిన సంరక్షక సన్నాహము లందును శక్తికై నేనర్థము నేమగుగాని యుద్ధపు టే స్పృహలకంటె నెన్నడును ఎక్కువకు బుద్ధి కుశలతతో సమర్థ సన్నాహములు గావించ బడలేదు. మిత్రమండలి వారి ఆంతిష్టాత్మిక సభ యే వైన ను మంచి బుద్ధి కుశలతతో నడుపబడిన

యెడల పశ్చిమరంగమునందు గావించబడిన మహా అవస్థుండ నములు జరుగుచుండు సమయమున మరి యెవ్వరునో గొప్ప యుద్ధములు జరుగు మాత్రమున నానభవా రా యవస్థుండనముల కంతరాయముల గలిగింతురా యని ఆస్పిత్రుగారు సంశయించుచున్నారు. తాము యుద్ధాగ్రము గావించిన సహాయముల కిప్పుడు విడిచి మొదల నవసరములేదు. తాము సముద్రములందందటికి నేర్పడు సైన్యము 70 పలాలము లగు వరకు వృద్ధిపొందింది. తమ వాడలను ధనమును పూర్తిగా మిత్రమండలివారి యుపయోగాగ్రముంచినయు, అటులనే తాము చివరవరకు వినియోగింప సిద్ధముగ నున్నారనియు నతడు చెప్పెను.

లాయడుబార్డిగారి ప్రత్యుత్తరము.
లాయడుబార్డిగారు తమ యుపన్యాసమున నిట్లు చెప్పిరి ప్యారిసునందు చెప్పినదానిలో నెల్ల ముఖ్యముగ రెండుసంగతుల జ్ఞాపక ముంచుకొనవలసియున్నది. సమర సన్నాహాగ్రత అనవరమా? కాదా? అనవరమైన నది చేకూరుటకు ధిగిన క్రన్నని మార్గమునే మనము పోవుచున్నామా? లేదా? అన్యోన్యసహకారైక్యతలకొందమని మనము విశేషవ్యయము బొందితిమి. ఇదివరలో జరిగినదానిని గూర్చి తమ విమర్శించి తన దేదీయు తమనైనికాధికారుల గాని మిత్రమండలి నైనికాకారులగాని ఖండింప నుద్దేశించ బడలేదు. అన్యోన్యసహకారైక్యత లేకుండుట మన కెట్లనర్థదాయకమైనదియు కొన్ని యుద్ధాపారణము లీరుబడెను. అధికారమును కేంద్రీకృతము చేయుటయనని కిచ్చన ప్రభువుగా రొకప్పుడొకయోచన జేసిరి. అట్టిదాని నెలకొల్పుటకు తానెన్నడు నంగీకరింపజాలడు. ఏలనన నందువలన కలతలుగలుగుట స్పష్టము. కార్యనిర్వాహకాధికారము గల సభకు నియోజించుట ఎక్కువకు లాభదాయకమని ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వారు చెప్పుచున్నారు. కాని అట్టి ప్రయత్నమును కిప్పుడవసరము లేదని అతని యభిప్రాయము.

మిత్రమండలివారి నైనికాధికారులకు తెలిసిన సమాచార మంతయు నామమాత్రమున గాక యథార్థముగ నీక్రొత్త సభవారికి తెలిసి యుండగలదు. అందుచే నొక కార్యోత్త సభయుండు టెంతయు నావశ్యకము. ఇట లీరంగమునుగూర్చి ఆస్పిత్రుగారి ప్రశ్నకుత్తరపు నొసగుట చాలకష్టము కాదొగ్నాగారు చెప్పినదానినిగూర్చియు, మనము తలచిన దానినిగూర్చియు, మేము తెలిసికొనిన దానిగూర్చియు, మేమే యే సంగతుల నమ్మితి, వేరెనుమనించిన మొదలగుదాని గూర్చియు చెప్పవలసివది విశేషముగ గలదు. మరియొకరంగమున లేనయ్యుచున్నదని రీతిని జనరలురాబట్ట ననగాయ సమరము నగిసింపజాలరు. కాని మాతనపధ్యస్తాంప బడిన పిమ్మట వారటుల జేసి యుండగలరు. ఇటలీ విషయస్థితిని తొలగించ నిమిత్తము ప్రాశ్ననందుండు పరామర్శ బ్రిటిషువలయు లచటికి బోవుటవలన సాధారణముగ పశ్చిమ రంగమున కొన్ని నష్టములకు బాల్పవలసి యుండవచ్చును. అందుచే మనమిప్పుడాలోచింప వలయు రంగుల అది ఇటలీరంగముగదా దానికేల సహాయము చేయవలెనని కాదు. దానికి సహాయము మొనరించుటలో పశ్చిమ రంగమున నష్టము సంభవించుచున్న దను సంగతిని మనము గ్రహింపవలసి యున్నది. అందువలననే నైనిక సుబుధము గల యుద్ధోగ్యముల యంత్రము మాత్రమే పనిచేయుచుండుటయు, వంత్రులెప్పుడో “మాటనాట” సమానేక మగుచుండుటయు అధికారవర్ణనాయకులెప్పుడెప్పుడో సభల గావించుచుండుటయు, నీ గురివిశ్వయగు సహకారైక్యతకు సనికిరావని ఇప్పుడు బాగుగ నిశ్చయింపబడినది. ఆసంగతుల నన్నిటిని నిరంతరము గ్రహించుచు, తగిన సలహాల మొసగుచు, దొరతనమువారికి నివేదించుచు సొక కార్యోత్తసంఘము నెలకొల్ప బడవలయును.

యుద్ధసభ; వానికాస్రాంతినిచ్చును.
నావికులకు ప్రాతినిధ్య మొసగుబడవలయునని కడపట నాలోచింపబడలేదు. నాకలపకలను గూర్చియు వాటి సహాయమును గూర్చియు నిరంతర మీ సభవారికి తెలియుచుండుటావశ్యకము. నావికాయుద్ధమునందటి నడుపు నిమిత్త మొక నాకాసంఘము నెలకొల్పుటకును దానికిని చాల భేదముగలదు. అట్టిది లేకుండుటవలన నే మన మిప్పుడెంతియో

బాధనొందుచున్నాము. మధ్యధరా సముద్రమున నిప్పుడేమి జరుగుచున్నదియు తెలిసినవారెల్ల అట్టిసంఘమును గూర్చి చాలవరకు తెలిసికొనగలరు. తమ ప్యారిసు ఉపన్యాసమునుగూర్చి వారిట్లు చెప్పిరి:— ఒక్కపర్యాయముగ నేను దానిని బాగుగ నాలోచించియె చెప్పితినిని తెలుపుచున్నాను. ఒకామెక కార్యము నుద్దేశించి నేనా యుపన్యాసము మొసగితిని. విశ్వతమ గూర్చియు, సహకారతమ గూర్చియు ననేక తీర్మానములు చేయబడియుండుటను నే నెఱుగుచును. అన్నియు నెక్కడనున్నవి. వాటినిన్నిటిని మీరు “బుట్టవాఖులు” చేయవచ్చును. ఈయోచనలన్నిటిని కిచ్చెనగాయ 1916-న సంవత్సరములో నారంభించిరి. బ్రహ్మాండుగాయను, ఆస్పిత్రుగారును తయారజేసిన ప్రజాశివల గూడ జూచితిరి. ఏదియో కారణమున వాటియన్నిటివలన నెట్టిలాభమును గలుగలేదు. ఒకేసంస్థాపనమునందు తమ వ్యక్తిత్వముల విడనాడి యేకీభవించుటకు సాధారణముగ నెవ్వరు మొప్పుకొనజాలరు గావున నే వాటిగతియట్లయ్యెను. ఇది వరకు నెక్కడ సంభవించునో యని భయమగు చున్నది. చాల జాగరూకతతో నాలోచింపబడి ముందుగా మంత్రనిగ్రములవారికి సమర్పింపబడిన ప్రజాశివ ప్రత్యుత్తరముల బట్టుకొనియె మేము లేపల్సకి బోయియుంటిమి. (ఉత్సాహము) చాలవరకు రేపల్లొకదన నంగీకరింపబడిన ప్రజాశివ ఇచ్చట తయారు చేయబడినదిగ నే యున్నది. ఇదిగో ఆకాశితము నాజేబులోనే యున్నది. (ఉత్సాహము.) చక్కగ (నాయబడి నట్టియు, అనేకమంది యంగీకరించినట్టియు, నైరుటలు గూడ నంగీకరించి నట్టియు, ఇదివరకు మూడు యుద్ధసభల వారిచే నంగీకరింపబడి నట్టియు, ఈకాశితమును గూర్చి యంతివర కేమియు “పల్లెత్తుమాటయైన” వినరాలేదు. ఇట్టి సహకారైక్యతకు తగిన మార్గమును నేను గనిపెట్టికంటుల పత్రికలలో ప్రకటించి నంతమాత్రమున “గోరంతలు కొండంతలు చేయబడెను.” (ఉత్సాహము.) ఎట్టి యాపదలైన బొంద నిశ్చయించుకొనియె నే నీ సాహసము జేసితిని. ఇచ్చటనే గాక ప్రాశ్న, ఇటలీ, ఆమెరికాలయుండు సహితము జనాభిప్రాయమును హెచ్చరించి ఈ కాశితపు ఏర్పాటుల కాసనముల గావించవలయునను ఉద్దేశముననే నేనీసాహసము గావించితిని. నైనిక యుద్ధ చాతుర్యమును గూర్చి నే నేమియు నెఱుగను గాని రాజకీయ యుద్ధచాతుర్యమును గూర్చి మూలము నాకు కొంచెము తెలియును. (నవ్వులు; ఉత్సాహము.) ఈ ప్రజాశివ జనులు ఉత్సాహమును జూపవలయు నటుల జేయుటయు, దాని అవశ్యకత జను తెఱుంగునట్లు చేయుటయు రాజకీయయుద్ధమున చాల ప్రాముఖ్యము. అందులకే నే నీ యుపన్యాసము నొసగితిని. ఉపన్యాసము దాని పని చేసినది. గొప్ప (ఉత్సాహము) బలవంతమునైన ప్రతివాని నీ ప్రజాశివ తెర్పించుట కయిచ్చుచు ఉపన్యాసము నీయ నిశ్చయించియె నే నీ యుపన్యాసము మొసగితిని. ప్రజలట్లే చెబుమాకు ఖండములందైన దానిని గూర్చి విశేషముగ తెర్పించి. బ్రిటను, ఆమెరికా, ఇటలీ, ప్రాశ్నలూ ఏ ప్రజాశివ అన్యోన్య విలంపపడుటయు వీని ఫలితము. (నాలనే పక్షివరకు ఉత్సాహము.)

ఇటలీ నష్టములు
తమ యుపన్యాసమును మరల నారంభించి తాను జరిగి పోయినదానిని గూర్చి బ్రిటిషువారిని నిందింపలేదని యతడు చెప్పెను. ఇటలీవారిని 2500 ల కుమారులు పోయిననని వారికి కెచ్చట సంతోష దాయకముగ నుండెను. అయిన నటులజెప్పుటావశ్యకము. (ఉత్సాహము) లేకున్న రేపల్లొ ఒడంబడిక జరుగకయేయుండును. ఏమి జరుగగలదో నే నెఱుగుచును, గాని అటువలగుట నా కష్టములేదు. ఈరంగుల నిశ్చయము కావలెనని నా కోరిక. మాగ్నరంగము, పశ్చిమరంగములను ఈ ప్రసంగ మంతయు కేవల మసందర్భము. రంగమంతయు మొక్కుటియే. ఉత్తరము, దక్షిణము, తూర్పు, పడమర. యుద్ధరంగమంతట ప్రతిస్థలమునందును శత్రుల కొత్తిడి గలిగించి వీలైనవోట నెల్లవారిని బాధించుటయే మన యుద్దేశ్యము. అందువలననే కేంద్రీకృతసంఘ మొకటి ఆవశ్యకము. మన మిప్పుడు మధ్యయుద్ధమందలియొక్క సహాయమును గావలయును. మిత్రమండలి వారికి ప్రస్తుతము మన సహాయముకంటె నెక్కువకు సహాయ మావశ్యకము.

మనకు విజయము కావలయును. మనము దానిబడనెడయు. అయిన నాభౌరసంతయు మన నెట్టివ బడుట నాకష్టము లేదు. అందులకే నేను మిత్రమండలివారి అంతిష్టాత్మిక సభ కాలయును ననుచున్నాను. ఆసభ యుద్ధరంగమంతటి మీద నధికారము గలిగియుండి శత్రుల కొత్తిడి గలిగించు నిమిత్తము మిత్రమండలివారిని సంపదల నుపయోగింప వాళ్ళాపింపగలదు. (ఉత్సాహము.)

రాజకీయ వేత్తల వైదికులకు సహాయ మొనరించుట

తమవారినుండి ఉపహారమునందలి ఒకమాటవైన తామపసంహరింప గోరదు. ఎందుకంటే వైదికుల సంపన్నమున వైదికుల యుద్ధపుటేర్పాటుల నీవారిరాజకీయవేత్తల ప్రవేశము లేకపోలేదు. 1917 వ సంవత్సరమునందు వైదికులకు రాజకీయవేత్తల లాభానికంటే సహాయము నింకా కష్టమునే యుద్ధమునకు వైదికులకు రాజకీయవేత్తలు చేసియుండలేదు. ఉపహారసహాయమును గూర్చి మాత్రమే యతడు చెప్ప లేదు. ఈ యుద్ధమున రెండు పక్షములు ఘాతమే తాను వైదికుల సలహాకు కట్టలేకముగి పనిచేసియుండెను. అందు మొదటిది పెద్దకుమారుల ఏర్పాటులు. ఆ కుమారులెత్తి కొనలేనంత బరువుగ నున్నవనియు ఎందుకును ఉపయోగింపవలయునైదులు చెప్పిరి. యుద్ధరంగమునకు వెళ్ళి రెండున్నె ఏర్పాటుల తేయుటకు వారు వైదికోద్యోగుల నియోగింపగలిగి తాను వైదికేతరుని నియోగించుట గందరవ సందర్భము. రాజకీయ విధానమును వైదిక విధానమును దట్టముగ మొదటినుండి చివరకును వెనకేయబడి ఏర్పాటులు గావించబడినవి. వారినిపుడు పిడచియ జూచువామను, అట్టి పిడచులు నెంపొందింప నెంచువామను దేశద్రోహము చేయుచున్నా రనుటకు సందేహములేదు. అట్టియొక్కము గాని రాజకీయవివక్షతను గాని అట్టిచచ్చ నెంచుటయుగూడ దేశద్రోహమే యగు. ఈ దేశము కేవలము రాజకీయ, కృత్రిక కాలములను బట్టి ప్రాచ్యునుగూర్చి అపనమ్మకమును, విశ్వాసమును అంగ వ్రాసయత్నేత్రమున నాట జూచువారి కార్యముల నింక నెంతకాలము నునము క్షరింపగలము. అట్టి ప్రయత్నము నిచ్చట నింతటితో మన మామీచేయవలయును.

ఒకే యుద్ధము.

పాపము ప్రాప్తమై ఎప్పటికిని కాశ్యపులకు నణగ ద్రొక్కబడినది. అనేకమంది తనయుల గోల్పోయెను. అత్యంత భవనంతయులగు దాని భాగములు దానినుండి విడచియబడినది. నుమారు ఏమిది సంవత్సరములనుండియు తన్ను భయపెట్టుచుండిన మహావిప్రులనుండి విముక్తి నొందుట తన్ను నేరొకదాని నది ఎన్నడును వాంఛించదు. ఏదియెట్లు జరిగినను, ప్రాప్తమగుననునకును మనః స్థూల గలిగించుట కామహాభావులు ప్రయత్నించుచుండిరి తాను నమ్ముచున్నాడు. మనకుందరము గలపి పనిచేసిన ఏదివచ్చినను నేను భయమొందను. కొన్నివోట్ల నపనమ్మకములు గలగుచున్నవి. నేను దేనినిగూడ దాచను. ఏమి జరుగుచున్నదియు ప్రజలకు చెప్పట మంచిది. రెండు విధములను మాత్రమే మన మోడింపబడగలము. అన్యథా కాదను నిర్భయమును మాత్రమే మెట్టి యపనమ్మకములును మార్చివేయ గలవు. జలాంతర్గాములు సముద్రమున విచ్చలవిడి దిరుగుచు మన చేతులనుండి యధికారమునంతటి నూడబెరికి యుండిన మన మోడింపబడియుండుము. ఇకమీద జలాంతర్గాములను గూర్చి నా కేమియు భయములేదు. ఇప్పుడు దానినే మనము వెంటదించుచున్నాము. శనివారమునాడు ఈ మహామారుల నైదింటిని తగులబెట్టితిమి. తక్కిన యెకే అపాయము నిక మర్యము లేదనుట. రక్షధారల నోలలాడుచున్న ఈ ప్రపంచమునకు కాశ్యపులకంటే మెసగు సంధిని గలిగించు యధార్థ పరిపూర్ణ విజయము నొందుట కెట్టివిధానమున జేసినను నే నొప్పుకొందును." (గొప్పయుత్సాహము.)

చేయబోవు ఏర్పాటులందు ఆనోద్యోగ సహకారమును సంపాదించుటలో నేనైన కలహములు గలగు గలనను నూచ నను ౨౯ ఇ. హెచ్. కాగ్నను గారు గర్హించిరి. త్వరితముగ గావించబడిన ఈ బడంబడిక యుద్ధమునందు గావించబడిన మహాపరిత్ర కాద్యములం దొకటిగ పరిణమింపగలదు.

పిమ్మట చర్చముగి సెను. ఇంతటితో నీకప్తము ఒడ్డెక్కని సభ్యులందఱును తలంచుచున్నారు.

ఇనుపదారి పనివాండు.

సమైక్యమునందు.

లండను, నవంబరు 19:— కాల్డిక్ మండలమునందలి యనుపదారి పనివాండు, వారము దినములలో తీతములు వారమునకు పానుచోప్పున హెచ్చింపని యెడల వారు కట్టుకట్టుదురు.

అయిదు జలాంతర్గాములు ముంపుబడుట.

లండన్, నవంబరు 19:— శనివారమునాడు జలాంతర్గాము లయిదు ముంచివేయబడినవని లాయరు జార్జి గారు నేటిదినమున చెప్పిరి.

తూర్పుఆఫ్రికా అధికారు లిట్లు ప్రకటించు చున్నాడు:— చీవాటాట తూర్పుగను ఆగ్నేయమున నుండు శత్రు సంరక్షక దళము లచటినుండి తరిమివేయ బడినవి.

లాయరుజార్జిగారి ప్రసంగము.

పత్రికాభిప్రాయములు.

లండను, నవంబరు 19:— నిన్నటిదినమున ప్రజాసభ యందు జరిగినచర్చ ప్రధానమంత్రి విజయమును వ్యక్తపరచు వని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. విషయస్థితి సంభవింప నేర దని లాయరుజార్జి గారు సభ్యులను నమ్మించిరి. ఇట్టి వాక్యా కుగ్యమును వీరెన్నడును జూపలేదు. శ్రోత్రసంఘ ముపకరించు వా యని యిదివరలో సభ్యుల కనమాన ముండెడిది; గాని లాయరు జార్జి గారి ప్రసంగమువలన ఆ యనుమాన మడుగంటి నది. ఆస్పిక్టుగారి మిత్రత్వమునుగూడ పత్రికలు కొనియాడు చున్నవి.

దెయిలి క్రానికలు.

కలల బుట్టింప యత్నించుచుండిన విమర్శకులకు నిన్నటిచర్చ యాకాభంగముగ వుండును. మంత్రివర్గ విషయ స్థితి యాదిగాగల యచ్చుతము తెప్పియు సంభవింప నేరవు.

మిత్రమందలివారి నాకాదోద్యోగి వర్గము.

ప్రజల సభయందు లాయరు జార్జి గారు చదివిన సమాధాన పత్రమున వివరింప బడక పోయినను, వార్తలున్న నగరమున మిత్రమందలి వారి వైదిక యున్నతోద్యోగి వర్గమునకు నాకాదోద్యోగి వర్గ మొకటి సహకారమగుట నిశ్చయము. ముందువారమున యుద్ధ సంఘ మహాపత్రా ప్రధమ సమావేశము జరుగును.

ఆంగ్లపరాసు నైవ్యములు

నైవ్యాధిపత్యము

లండన్, నవంబరు 19:— గత శతకాలమున ఆంగ్ల నైవ్యమును వెలిలు నేనాని యాధిపత్యము క్రింద నుంప లాయరు జార్జి గారు యత్నింపలేదు. ఆంగ్లేయులును పరాసు వారును తమ దళముల నేక మొనర్చి జర్మనీయుల బలమును నెదురింపవలసినదనియు, ఆగత్యమైనచో ఆంగ్లే సేనాధిపతి యధికారమునకు లోబడి పనిచేయుటకు తమకెట్టి యభ్యంతరమును లేదనియు గత జనవరి మాసమున జనరలు వెలిలుగారు. నూచించియుండిరి. కొంత కాలము వ్యభయెన పిదప కేలసభయందు పీఠిమాచనము లామోదితమయ్యెను గాని మాచనముల నాచరింపలేదు. ఆంగ్లపరాసుదళముల కేక నైవ్యాధిపతిని నియోగించునపుడు బహుకృష్టమైనది గాని ఆ సమస్య నిపుడు పరిష్కరింపకపోయెను. యుద్ధసభయందు నేనానుల యభిప్రాయములను వివిధిగ దీసికొనుట యిట్టి నైవ్యాధి పత్య విషయమున మిత్రమందలి యంతయు యేకాభిప్రాయపడుటకు తరుణోపాయముని దెయిలి టెలిగ్రాఫ్. పత్రిక వైదిక విశేషకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

మాడ్ సేనాని మరణము

లండను, నవంబరు 19:— కొలదికాలమున నుండియు జబ్బుగనుండి మెసపొటేమియామందు ౨౯ స్టాన్లిమాడ్ గారు మరణించి రని యుద్ధ కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రశంసించుట.

లండను, నవంబరు 19:— ౨౯ స్టాన్లిమాడ్ గారు మరణించి రని ప్రజాసభయందు వెలువరించుచు లాయరు జార్జి గారు మాడ్ సేనానిని ప్రశంసించిరి. కుటుంబుద్ధ యపజయము నొంది యా అపజయపు కళంకము మాయకమున్న మాడ్ గారు మెసపొటేమియా రంగమున సర్వసేనాధిపత్యమును వహించి యమూల్యునిగ నేన నొనరించిరి. ఇదివరలో నిరంగముననుండి నచిత్కలనన్నిటిని జయించి ఈ సేనాని వైదికుల సమగ్రాహమును మెంపొందించెను. అనేకమగు విజయములనుండి తూర్పుదేశములయం దాంధ్రసామ్రాజ్యమును భద్ర మొనరించెను. బాగ్దాదునుపట్టి పురరక్షణమున మాడ్ సేనాని వెలువరించిన యుద్ధపటుత్వ మాతని వేనోళ్ళ కొనియాడుచు మొదటితరగతి నైవ్యాధికారియని చాటుచున్నది. తూరభిభాముని యగు తనపుత్రు దొకడు మరణించెనని దేశము చింతిలుచున్న దని ప్రధానమంత్రి వచించెను.

జ్యూరిచిలో గలభాలు.

జ్యూరిచి, నవంబరు 19:— గత శనివారమునాటియల్లరులో ఆరుగురు చనిపోయిరి. శాంతిని వెలకొల్పనిమిత్రము మరునాడు సేన లనేకములు వచ్చినవి.

నైనికులను బహుమానములు.

లండను నవంబరు 19:— రెండవ లెఫ్టెనెంటు నార్మచ హిగ్గినను గారికి మిలిటరీక్రాసును, గన్నర్లు, గులాము మహమ్మదు, నిహాల్ సింగుగార్లు మిలిటరీ పతకములును బహుమాన మీయబడినవని లండను గజెట్టులో ప్రకటించబడును.

సమ్యా

రమ్యా వ్యవస్థ

రాజబాబిలోడ నుత్తరప్రత్యు దినముల జరుపుట

లండను, నవంబరు 19:— వెట్రో గ్రాడు మాస్కో నగరములు ఆలివాదుల హస్తగతమై యున్నట్లు గానవచ్చుచుండి నను రమ్యా వ్యవస్థ నువ్యక్తముగ నుండలేదు. సరి జార్జి బుక్ల నాగారితోడ తిరిగివార్తలు నడచుచున్న వని ప్రజాసభయందు బాల్బరు గారు చెప్పిరి.

అంతరికలహము.

మాక్సిమిలిట్సుల కోర్కెలు.

లండను నవంబరు 19:— వెట్రో గ్రాడు విశేషకు డిట్లు తిరిగివార్త నిచ్చుచున్నాడు:— "కార్మికుల గజెట్టు" పెద్ద యక్షరములతో నొక ప్రకటనపత్రమును వెలువరించుచున్నది. రాజకీయకై వీలను విడువవలసిన దనియు, పత్రికలకు స్వాతంత్ర్యము నొసగి కృత్రిక స్వాతంత్ర్యమునకు కెట్టి భంగమును కలుగకుండ జేయవలసిన దనియు, వ్యక్తుల యాస్తిని సంరక్షించి, పురమును శాంతిప్రదముగ నంచుటకు మ్యూనిసిపాలిటీవారికి కొంత నైవ్యము నీయవలసిన దనియు వై పత్రము గోరుచున్నది. అల్లకిల్లోలముగనుండి, యనుపదారులు దగ్ధ మొనరింపబడుటచేత ఆహారపదార్థములు తీసింపుచున్నవి. ఆర్థిక కుంతి వగ్గోద్యోగులు మాక్సిమిలిట్సు పాక్షికులకు కోశాగారమున నుండి ధన మీయకున్నారు.

వైటుబ్యాంకు డైరెక్టరు వైసు డైరెక్టరు ఆరెస్టు చేయబడిరి గాని పిమ్మట విడుదల చేయబడిరి. హార్మియనకు 200 మంది ఆమెరికాదేశీయుల దీసికొని పోవలసియున్నది గాన నొక రైలుబండిని దయచేయవలసిన దని ఆమెరికా రాయబారివర్గము కోరెను.

యధ్యక్షివరములు

గాట్సినా, సాకోస్కాసిలోలకు నడుమను కరెక్టర్స్ గారి కోసక్కుదళము నెదిర్చిన బోల్షీవిక్కు సేన యందు పడునారువేలమంది వైదికులు గలరు. కఫ్లో కొండ యుద్ధము జరిగెను. ఈ యుద్ధమున నిజయలక్ష్మి నిలుకడలేక యుండినను, దొరతనమువారిని సమర్థించు కైక్కు వైదికు లిపుడు కఫ్న ఆధికారులై యున్నట్లు తెలియవచ్చినది. కో సక్కు వైదికులు దాను ప్రదేశము నాక్రమించియున్నారు. ఈ వైదికులు కాని రాక్స్, వోనిట్టులను చుట్టవేసిరి. వెజ్మ నుబట్టిరి. ఈ ప్రదేశము మాస్కోకు నైర్మతిభాగమున నున్నది. ముప్పదివేల కోసక్కుదళ మీస్థానమునకు బోవుచున్న దని వెట్రో గ్రాడునుండి దెయిలి టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు తంతివార్త వచ్చెను.

దెయిలి టెలిగ్రాఫు పత్రికకు వెట్రో గ్రాడునుండి వచ్చిన మరియొక తిరిగివార్త యిట్లు వివరించుచున్నది:— మాస్కో నగరమున 10-వ తేదీని యుద్ధ మారంభమయ్యెను. దొరతనమువారి సేనయందు మూడువేలమంది వైదికులుమాత్ర ముండిరి. ఫిరంగులు స్వల్పముగ నుండెను. కాని తుపాకులు విస్తారముండెను. బారకీములలోని లక్ష సేనయందును, పదు వైదుమందలమంది వైదికులుమాత్రము బోల్షీవిక్కులకు సహాయ మయ్యెను. తక్కిన నైవ్యచుంతయు బారకీములలోన నె నిలిచి పోయెను. వైదిక విప్లవ సంఘమువారు పరున్నెడు ఫిరంగులను సంపాదించి, వాటిని పురమధ్యభాగమునై గురిచేసిరి. 14-వ తేదీ వరకు మూడువేల మంది పౌరులు నష్టమైరి. చాల దినములవరకును శవములను పూడ్చి పెట్టక, ఎచ్చట వచ్చినవారచ్చట నె పడియుండిరి. ఈయుద్ధమున క్రైస్తవాలయములు రెండు దగ్ధమైనవి.

దొరతనపు వైదికులు, సప్లయలు

కాల్దీను సేనానియొక్క కోసక్కుదళములు పో నెట్లు బాగ్దాదునులయందున్నవి. వెట్రో గ్రాడుపురమున కాహారపదార్థములు చేరకుండ నీ సేనాని యొనర్చగలడు. వెట్రో గ్రాడు నగరమునకు బోవనున్న 200 బండ్ల యాహారపదార్థముల నీ సేనాని కాంక్రెట్ యొద్ద నాపివేసెను. కార్మిలాక్, కాల్దీను సేనానులలో నెవ్వరో యొకరు వైదికనిరంకుళ ప్రభువగుదు రని స్టాకోమునుండి దెయిలి క్రానికలుకు తెలియవచ్చెను.

దెయిలి మ్యానుషుత్రికకు వెట్రో గ్రాడునుండి వచ్చిన తిరిగివార్త యిట్లు వివరించుచున్నది:— రెండున్నె యూనియనువారు గత శుక్రవారమున సాంఘికవాద ప్రతినిధులను సమావేశ మొనర్చిరి. యుద్ధరంగమున మూడుదినములకు పది పదు సప్లయలుమాత్రము కలవనియు కఠినులకు వెరచి వైదికులీ యాహారపదార్థములను విడిచివేయు గాన వాహనముల నధిక మొనర్పవలసిన దని ప్రాంతీలు కమిటీల ప్రతినిధి చెప్పెను.

శక్తిరమును విడచినతరువాత ఆత్మపీఠి.
 కమ్యునుల సభ్యములు పరిచిన కామ్రేదు చర్చ
 సంక్షిప్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.వ.
 చిన్నపైలు చెక్కిగ్రంథములు రు. ౧౦.౦౦.
 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
 పొట్లబాగు 212, మదరాసు.

కాదాసీతలకు వరము: బ్రహ్మోదయ సహితమున తా || బి. బి.

(Tissue Remedies) పార్థివపదార్థ చికిత్సాచంద్రిక

160 సంవత్సరముల నుండి జర్మనీ ప్రాంతములలో అనేక ఆసుపత్రులయందును, గృహములయందును వ్యాధిచికిత్సలోను టిస్యూరెమిడిస్ అను ఆధునికముగా, ప్రమాదరహితము నగు వైద్యశాస్త్రము ఇంగ్లాండు ఆపెరికాలయందు గూడ వ్యాపించి, క్రమముగ నునదేశము దేశవోట్ల వాడుకలో నున్నది. ఈ మందులను మూలము వాడుచున్న ఆసుపత్రులుగలవు. అనేకమంది డాక్టర్లు సమస్త వ్యాధులకు నీమందులనే వాడుచున్నారు. ఈ వైద్యమంతయు 12 మందులయందు నిమిడియున్నది. ఈ 12 మందులు చూడదూషమున నుండును. వేల మిక్కిలి స్వేచ్ఛముగా నునదేశములోనే అనేకవోట్ల విక్రయింపబడుచున్నవి. ఈ వైద్యశాస్త్ర సహాయమున నులభ్యముగ సమస్త వ్యాధులను నయము చేసికొనవచ్చును. డాక్టర్లతోను, వైద్యులతోను, ఆసుపత్రులతోను అన సర ముండదు. ఈ మందులు జిల్లాలలో ఇంగ్లీషు సేవ్స్ వారి నేతలు తమ కుటుంబములలో నీ మందులను సమస్త వ్యాధులకు వాడుకొనెను, ఇతరులకు కూడ వైద్యసహాయము చేయుచున్నారు. ఇటువంటి అనుకూలగు గృహవైద్యశాస్త్రము నులభ్యముగ చేతు. చంపిల్లలు, గర్భిణీ స్త్రీలు, వృద్ధులు మొదలగువారికి కూడ నీ మందు లను వాడుటకు ప్రత్యేకముగ పరిశీలింపిన డాక్టర్లు ఆశుములేదు. ప్రతివాడును మందును వాడవచ్చును. ఈ వైద్యశాస్త్రమంతయు నిదివఱకు నింగ్లీషు భాషలోనే యున్నది. ఆంధ్రుల యువయౌగము అద్భుతముగ నీ గృహవైద్యశాస్త్ర మిప్పుడు ఆంధ్రములో వచనరూపమున నులభ్యమై యున్నది. ఈ గ్రంథము చేతనున్న వారు తమ దేశభాషలోగలవారు కాకాకుకొనెను, ఇతరులకు నేతలకు వైద్యసహాయము చేయ కత్తీగలియుదురు. ఈ వైద్యశాస్త్రము అనుబంధించిన వైద్యులయొక్క కృత్రి అభివృద్ధియగును. ధనవంతు లీ వైద్యశాస్త్ర సహాయ మతో వీరదల క నేతలకు వైద్యసహాయము చేయవచ్చును. క్రమముగ ఆంధ్రదేశమందు ప్రతి కుటుంబములో నిది గృహవైద్యముగా వ్యాపించుటకు "పార్థివపదార్థచికిత్సాచంద్రిక" అను నీ గ్రంథము తోడ్పడును. ఈ మందులు మా వద్ద విక్రయింపబడును.

దీని కల రు. 2-0-0.

మేనేజరు, సరస్వతిని కేతనము,

మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా.

(388)

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు'.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్స్ సాగ్రి కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం, కరి, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరిటి మొదలగు ముఖ్యము, ఖమ్మి, పయిల్లమున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగకడై రాలకున్న గంభీరమవులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు పీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములనుట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉపయోగముగా పరిశీలించి అయాభూముల గుణాగుణములను అను గురించి తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసాంతర ప్రతీకను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైశిష్ట్య ప్రతీకనున్న ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద నుదాహరించుచుండ వైచిలీసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారి అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెర్బిష్"ను యువయోగింకవలయును. దాని ని ఉపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లొట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్తు పట్టుకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామెర్బిష్ యువయోగి ఉపయోగ సువత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు నలభాను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

శీ గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు 26-0-0

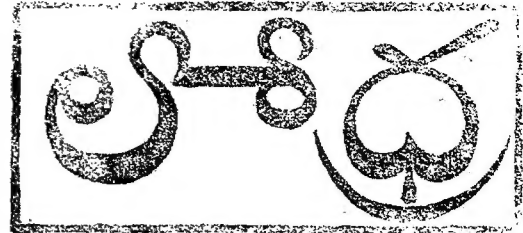
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

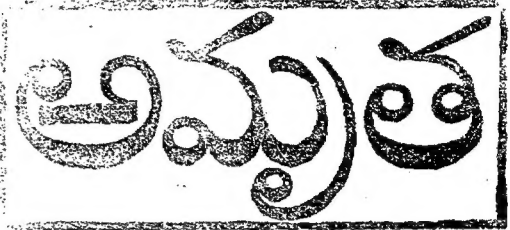
(పై కామెర్బిష్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రకేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

నిర్మాణము, విద్యుత్తు, వాతావరణము, మెల బాస్టి, బురుగునీరు బహిష్కరణములు అకాలబహిష్కరణ, మెల బాస్టి, గాన, విత్తు, గాన, పోపుట, రుసుమతోగము, సంతాపహిత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమత్య వ్యాధు లను కుదుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0.

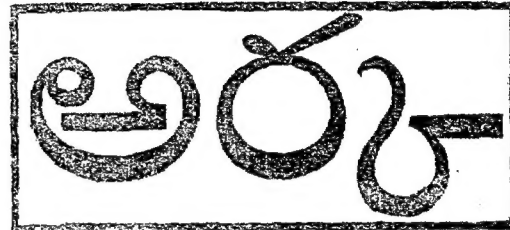
చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తమృత్తి ప్రాంతము: ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరుపేది, మద్రాసు.

ప్రాచీన: సిక్కింహావామ అండ్ నెల్లూరు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము. ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాశ్వతములును నొసంగును. 219 ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు వ్రాసిన తపాల భర్త్యు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్రి, ఆతంకన్గిహ ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

జీ వి త చ రి త్ర ము లు.

1. మహాదేవగోవింద రాణిడే వెల 0-8-0
 2. రాజ తీర్థస్వామి ఎం. ఏ. 0-8-0
 3. నివేదితసోదరి (932) 0-8-0
 4. హర్షింజీప్రభువు 0-8-0
 5. విదవ జార్జివక్రకర్తి 0-8-0
- ఈ ర గ్రంథములను నాకేపర్యాయము కొనువారికి పి. పి. ఖర్చులను మేమే భరించి పంపెదము. ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండుకో, నెల్లూరు.

K. B. JOSHI & Co.,

321, Hornby Road Fort,

BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

